16

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

MIRCEA ȘERBAN

Ghidul din LUNĂ

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ

MIRCEA ŞERBAN

GHIDUL DIN LUNĂ

*** ***

Colecţia "Povestiri Ştiinţifico-Fantastice"
16

MIRCEA ŞERBAN
GHIDUL DIN LUNĂ
Colecţia „Povestiri Ştiinţifico-Fantastice” 16

(Urmare din numărul 15)

DEPARTAMENTUL INTERPLANETAR.
DIRECŢIA ASTRO-BIOFIZICĂ

PROSPECT

Recentul Congres mondial al astro-biofizicienilor ţinut la Paris, luând în discuţie rapoartele subcomisiei de explorare a suprafeţei Lunei şi analizând activitatea intensă depusă în intervalul ultimilor ani, a ajuns la concluzia că:

trebuie abandonat vechiul sistem de vizitare pe scurte durate a satelitului nostru şi înlocuirea acestui sistem prin aplicarea celei mai potrivite formule pentru popularea definitivă o Lunei.

Congresul apreciază greutatea unui asemenea proiect şi în acest scop hotărăşte înfiinţarea unui oficiu interplanetar a cărui unică activitate va fi îndreptată spre descoperirea celor mai optime condiţii de rezolvare a problemei locuitului în Lună.

Pentru început, ţinând seamă de faptul că stabilirea pe lungă durată a omului terestru în Lună implică o serie de riscuri şi greutăţi, congresul se consideră îndreptăţit să se adreseze eventualilor solicitatori făcînd un călduros apel la sentimentele lor voluntare şi la hotărârea lor liber consimţită de a participa la uriaşa luptă de pionierat ce-i aşteaptă.

În acest scop, oficiul interplanetar este autorizat să aducă la cunoştinţa voluntarilor condiţiile ce trebuie îndeplinite în mod reciproc de către oficiu, pe de o parte, şi voluntari, pe de altă parte, precum şi să amintească

tuturora aspectul specific al unei asemenea acţiuni temerare.

CONDIŢII

Se poate prezenta, oferind ştiinţei serviciile sale, orice persoană sănătoasă, indiferent de vârstă. Sunt preferaţi totuşi cei ce n-au împlinit încă vârsta de 40 de ani.

Se cere solicitantului să posede cunoştinţe de fizică, astronomie, chimie, geologie, radiofonie, mecanică, meteorologie şi noţiuni de medicină practică, în special acordarea primului ajutor medical.

Durata primului, angajament este pe timp de un an.

Întreaga cheltuială a transportului şi a întreţinerii pe toată durata cade în sarcina oficiului interplanetar.

Obligaţiile asumate de ofertant se rezumă la răspunderea asupra propriei lui vieţi şi la îndeplinirea cu stricteţe a instrucţiunilor cerute de bunul mers al cercetărilor ştiinţifice.

La admiterea în serviciu, ofertantul va fi asigurat pentru suma de 100.000 de bonuri, care va reveni familiei sau oricărei alte persoane desemnate de ofertant.

SPECIFICUL CONDIŢIILOR DE MUNCĂ

Pentru a aminti doar o parte din specificul condiţiilor viitoare de viaţă şi de muncă ale voluntarului admis în serviciu, cităm:

Situată la o depărtare de Pământ de peste 380.000 km, Luna – satelitul globului nostru – are o suprafaţă de 38.000.000 kmp şi un volum de 22.000.000.000 kmc.

Forma atât de cunoscută a Lunei are o circumferinţă de 10.925 km.

Prezentând Pământului veşnic aceeaşi faţă, Luna execută şi ea o mişcare de rotaţie şi, împreună cu

Pământul, o mişcare în jurul Soarelui. Ea are deci o axă de rotaţie, 2 poli şi un ecuator. Atragem atenţia că cercetările întreprinse de oficiu privesc toate aceste puncte ale satelitului nostru.

Ceea ce constituie însă obstacolul principal în rezolvarea problemei stabilirii pe lungă durată a omului în Lună este faptul că aceasta nu are atmosferă. Învingerea lipsei învelişului gazos necesar respiraţiei şi vieţii reprezintă pentru ştiinţă rezolvarea cuceririi absolute a satelitului Pământului. Aici trebuie îndreptate eforturile cercetătorilor. Ei trebuie să-şi creeze condiţii de viaţă cât mai apropiate de condiţiile pământeşti, la care sunt adaptaţi. Împotriva absenţei aerului are de luptat orice pământean ajuns în Lună. În aceasta constă adaptarea întregii vieţi fizice şi psihice a omului terestru.

Neavând înveliş protector de aer – atmosferă —,cerul Lunei este veşnic senin, dar în schimb veşnic întunecat. Pe Lună nu există nici auroră, nici crepuscul. Lipsită de răsărit şi apus de soare, noaptea succede zilei şi ziua succede nopţii fără nicio tranziţie. Frumuseţea unui răsărit sau a unui apus este necunoscută în Lună, atmosfera fiind aceea căreia i s-ar datora schimbarea culorii cerului.

Dacă la toate acestea mai adăugaţi faptul că Luna se roteşte în jurul axei sale în 709 ore pământeşti, adică în 29 de zile şi jumătate, înseamnă că ziua durează 354 de ore. Şi noaptea de asemenea. Deci în cursul zilei, timp de 354 de ore, Soarele e prezent la orizont şi, fără să întâlnească stratul protector al atmosferei, loveşte direct suprafaţa Lunei. Luna nu este atunci decât un amestec de alb şi negru. Nici o nuanţă nu vine să îndulcească alternanţa nemiloasă a zilei cu noaptea, a luminii cu umbra.

Pe Lună nu există nici anotimpuri. Satelitul nostru are zile şi nopţi de câte 15 zile pământeşti. Aceasta se întâmplă la ecuator. La poli, inegalitatea zilelor se face,

ca şi pe Pământ, resimţită în cursul unui an, dar în mai mică măsură, întrucât înclinaţia Lunei pe orbita ei este mai mică decât aceea a Pământului

Lipsa răsăritului şi a apusului de soare face ca singura gradaţie a luminii sau a întunericului să fie determinată de viteza urcuşului sau a coborârii soarelui la orizont. Locurile sunt luminate de o lumină egală. Vie şi zăpuşitoare. Spaţiile umbrite din cauza reliefului Lunei sunt negre. Cele luminate te pot orbi de atâta strălucire. Noaptea cade complet, atât de adâncă încât nu există termeni de comparaţie decât în întunecimea minelor. Stelele lucesc atunci pe cer cu lumini vii fixe şi pâlpâitoare.

Temperatura e determinată de prezenţa sau absenţa Soarelui la orizont. Timp de 354 de ore Soarele dogoreşte, dând o temperatură superioară apei în fierbere. Noaptea aduce cu ea un ger asemănător asprei noastre clime polare. Atunci, pe cerul ca de smoală al Lunei, apare la orizont, în noaptea încremenită de ger, discul strălucitor al Pământului. Din cauza apropierii, el pare de patru ori mai mare decât discul Soarelui. În faţa pământeanului ajuns în Lună, Pământul îşi prezintă continentele, mările şi oceanele atât de cunoscute – locul de unde a pornit la drum. Spectacolul e de neuitat.

Oficiul interplanetar îşi propune crearea mai multor puncte fixe pe suprafaţa Lunei. Aceste staţiuni permanente vor fi instalate atât pe jumătatea suprafeţei Lunei a cărei faţă o cunoaştem, cât şi pe cealaltă jumătate a Lunei, de pe care Pământul este nevăzut, precum rămâne ascunsă sudicilor de pe Pământ, Steaua Polară, sau nordicilor – Crucea Sudului. Principala staţiune ştiinţifică va fi instalată în unicul punct de pe Lună de unde prezenţa Pământului la orizont cu variaţii de maximum 12°-14° e vizibilă în permanenţă. Acela este punctul unde linia care uneşte centrul Pământului de centrul Lunei întâlneşte suprafaţa satelitului nostru.

Acolo va funcţiona şi punctul de dirijare, control şi raport al întregii activităţi ştiinţifice desfăşurate pe satelit

Locurile vacante prevăzute pentru întreaga desfăşurare a activităţii sunt în număr de 100, situate în special la poalele masivilor muntoşi, şi anume, câte unul pentru fiecare punct-bază, cu excepţia punctului central-ghid, unde sunt prevăzute două locuri.

Pentru deţinerea postului numit „ghid”, comitetul de conducere al oficiului interplanetar va delibera la sfârşitul înscrierilor de volantari.

Activitatea cercetătorilor începe după retragerea întregului personal ajutător care va contribui la asigurarea transportului interplanetar, precum şi la instalarea staţiunilor.

Legăturile prin astro-radiotelevizor vor fi ţinute zilnic conform programului de activitate ce se va înmâna candidaţilor definitivaţi ca acceptaţi.

În jocul necruţător al capriciilor astrale, omului i se cere să învingă piedicile ce stau în calea voinţei sale. În ciuda vechilor lui deprinderi, pe care milioanele de ani pământeşti le-au imprimat speciei sale în luptă cu mediul, i se cere pământeanului ajuns în Lună să-şi găsească resursele adaptării la noua sa viaţă.

Institutul de astro-biofizicâ îi cere să reziste un an. Este, fără îndoială, un apel la sacrificiu, un apel la datorie şi abnegaţie, ridicate la rangul de eroism.

Suntem însă convinşi ca speţa umană, care a ştiut să dea de atâtea ori, la timpul cuvenit, oameni dârzi, cinstiţi şi curajoşi, va găsi şi de astă dată prilejul unor nobile afirmări.

COMITETUL DE ORGANIZARE

*

*   *

Citind prospectul, Bob simţi că are întrânsul suficienta tărie fizică şi mai ales de caracter pentru a-şi asuma rolul

unei asemenea încercări. Într-adevăr, după cum avea să se confirme mai târziu, cei 68 de ani ai săi, cărora convalescenţa ştiinţifică a anului 2000 le-a restituit parte din vigoarea tinereţii sale neuzate, n-au constituit o piedică în calea admiterii sale în rândul voluntarilor. Ba mai mult, trecând cu succes examenul atât de pretenţios ai comisiei medicale, Bob nu se credea cu nimic mai prejos celorlalţi.

Ştiinţa atinsese acea culme care să permită prelungirea vieţii omului. Bob se bucura acum de aceasta cucerire a ştiinţei. Longevitatea obişnuită ajunsese la o medie ce depăşea suta de ani.

Datorită stimulenţilor fizico-chimici, a tratamentului cu hormoni, a folosirii în medicină a izotopilor radioactivi, precum şi a creării de condiţii de trai din ce în ce mai bune, durata vieţii omului se prelungise uimitor. Se tindea să se realizeze în privinţa omului ceea ce biologia ne oferă pe întreaga ei scară, adică să se ajungă la o durată a vieţii egală cu de 8 ori durata necesară maturizării fizice complete a individului. La om, aceasta înseamnă de 8 ori 25 de ani, adică 200 de ani. Aceasta trebuie să fie durata normală a unei vieţi de om.

Bineînţeles că şi realizarea unei longevităţi de 100 de ani constituie deocamdată un progres uimitor. Iar pentru Bob acest lucru însemna totul. Mai avea o viaţă de om înaintea sa.

A fost, fireşte, şi subiectul unor glume şi al unor cancanuri lansate de gazetari. Dar simţul sănătos al umorului pe care nu-l pierduse l-a ajutat să nu se prea sinchisească. Lui Bob i-a fost încredinţat rolul de colaborator al inginerului Smirnov, celălalt „ghid” ai punctului central din Lună. Ar fi necinstit din partea noastră să credem că numirea sa în postul central ghid s-ar datora numai respectului pentru vârsta sa înaintată. Alegerea şi desemnarea, făcute de institut, respectau în mod riguros capacităţile şi meritele fiecăruia. Şi să nu

uităm un amănunt: în afara pregătirii sale de baza – fapt ce nu trebuie uitat –, Bob avea şi un merit. El fusese la timpul sau deţinătorul unui record. E drept că a fost de îndată depăşit, dar cine nu şi-ar scoate pălăria şi astăzi în faţa vechiului soldat de la Marathon, cu toate că, de atunci încoace, distanţa de 42,300 km a fost parcursă pe durate din ce în ce mai scurte!

Şi, cu toată diferenţa de vârstă ce-i deosebea, Smirnov şi cu Bob se împrieteniseră din prima clipă. Acum, după numirea lor, ei aşteptau cu nerăbdare să-şi ocupe locurile în racheta expediţiei prevăzută să părăsească Pământul în ziua de 12 octombrie a anului 2000, pornind de pe rachetoportul „LUMIERE” din Paris, unde se ţinuse şi Congresul mondial al astro-biofizicienilor.

Explicaţia faptului că mulţimea se adunase în număr atât de mare să conducă o parte dintre cei 100 de „locuitori ai Lunei” consta nu atât în curiozitate şi sportivitate, cum se întâmplase la primele zboruri în Lună. De data aceasta plutea şi un fel de sentimentalism romantic. Se pleca pentru mai multă vreme. Se dădea bătălia hotărâtoare: „Rămâne sau nu omul stăpânul Lunei?” Ca vizitatori, peste 1.000.000 de pământeni s-au dus „să-şi vadă Pământul la picioare”, urcându-se până sus pe buzele craterelor lunare. Nimeni însă nu s-a hotărât să rămână acolo. Excursia, foarte interesantă, era pentru pământeni tot atât de istovitoare. Şi numai vizitatorii Lunei ştiau să aprecieze apoi voluptatea pământească a respiraţiei fără aparat de oxigen, a îmbrăcatului în cămaşă şi haină fără căptuşirea trupului în costum lunar protector împotriva arşiţei sau gerului. Oricât de prozaic ai fi fost înainte de zborul în Lună, căpătat de îndată, la înapoiere, romantismul apusurilor de soare.

Pe mulţi, fireşte, doar extravaganta călătoriei i-a dus în Lună. Pe omul de rând al anului 2000 nu-l puteai convinge că şi aceasta ar însemna ceva, la fel cum nu

puteai convinge pe mulţi contemporani ai anului 1955 că alpinismul ar fi un sport de plăcere. Dar să lăsam acest lucru deoparte, „gusturile nu se discută”. Iar cei 100 de pământeni nu plecau acum „de gustibus”. Ei aveau de îndeplinit o misiune înaltă. Ştiinţa le cerea lor ultimul cuvânt. De aceea,. Mulţimea venise să-i conducă, să-i aplaude la plecare.

În puzderia de lume care se străduia să ajungă cât mai în falǎ, un bătrânel vioi părea cel mai emoţionat. Era Jim Morell, bunul prieten al lui Bob. Venise însoţit de medicul care-i îngrijise prietenul şi-i dirijase întreaga reîncadrare în viaţă. Se ţineau la braţ pentru a nu fi despărţiţi de mulţime.

— Se comportă minunat. L-am văzut adineauri, spuse Jim doctorului.

— Nici nu-ţi dai seama ce emoţionat mă simt. Parcă eu aş fi în locul lui.

— Nu trebuie să ne fie teamă. N-a dat niciodată semnul vreunei slăbiciuni. Revenirea lui a fost cât se poate de firească.

— Nu la asta mă refeream, spuse doctorul. Sunt emoţionat pentru că-mi place să văd când cel drept învinge. În privinţa prietenului dumitale, mă bucură faptul că el se află astăzi acolo unde merită să fie.

— Într-adevăr.

— Asta mă bucură. Să văd că lucrurile şi oamenii ajung acolo unde este firesc să ajungă. Indiferent de numărul piedicilor din cale.

— Nu te poţi încumeta să opreşti tumultul unor oameni ca Bob.

— Asta este! Pentru mine, Bob e un simbol. Un simbol al lucrurilor ce nu pot fi ţinute în urmă, când ele trebuie să meargă înainte. Bob e însuşi progresul.

Tot răzbind prin mulţime, cei doi ajunseră, în cele din urmă, printre primele rânduri de spectatori. Se opriră. De aici, perspectiva era destul de largă.

Pe nesfârşita întindere a rachetoportului „Lumiere”, zece rachete interplanetare de ultimul tip stăteau aţintite spre cer asemenea unor ghiulele uriaşe. Celelalte, răspândite în toate colţurile pământului, îşi luaseră zborul sau aşteptau să le vină rândul la decolare. Din Moscova, New York şi Londra porniseră încă de alaltăieri. S-a şi anunţat sosirea lor în Lună. Peste trei zile vor pleca cei din Berlin, Pekin, Sidney. Aici, la Paris, un du-te-vino de maşini terminau de adus şi de încărcat ca într-o gură flămândă întregul bagaj al fiecărui pasager al rachetelor.

Oficiul interplanetar se îngrijise de case prefabricate dintr-un metal izolator, rezistent şi uşor. În ele vor locui cercetătorii voluntari. Se încărcau de asemenea tuburi de oxigen, de bioxid de carbon, de hidrogen, de azot, amestecuri de gaz respirator, apă, instrumente şi aparate de cercetări, camere Wilson, echipament de protecţie, instalaţie completă de laborator culinar automat şi atâtea alte lucruri folositoare şi nimicuri pe care viaţa le face indispensabile.

Se terminase, în sfârşit, şi cu încărcarea. Se apropia clipa solemnă a despărţirii.

Dacă încărcătura privind stabilirea în Lună pe timp îndelungat atingea 4.000 kg, vina n-o purta Bob. În ceea ce-l priveşte, bagajul sau personal nu depăşea 4 kg. Pentru ca cititorii să nu creadă că e vorba de o greşeală de tipar, repetăm: bagajele lui Bob, demn de a fi râvnit de orice pământean, nu cântărea mai mult de 4 kg, adică de 1.000 de ori mai puţin decât cădea în sarcina oficiului să-i înzestreze. Şi totuşi în aceste 4 kg se găsea tot ce putea mulţumi pe un intelectual de valoare,

Gândiţi-vă că, dispărându-vă de bătrâna Terra, veţi purta dorul operelor de artă din vechiul muzeu Louvre sau ale galeriilor Treteakov. Gîndiţi-vă că, în pustietatea lipsită de fiinţă şi de culoare a Lunei, aţi vrea să vedeţi un peisaj colorat sau un portret pictat de Goya, Rembrandt, Velasquez, Repin, El Greco sau de cine ştie

ce artist al penelului. Sau în liniştea de nepătruns a Lunei aţi vrea să ascultaţi muzica lut Mozart, Bach, Beethowen, Wagner, Ceaikovski. Sau v-ar apuca dorul voiajurilor terestre. Ce credeţi că aţi putea face? Bob s-a gândit şi a găsit soluţia. În cele patru kilograme ale modestului său bagaj a luat tot, a luat şi meniuri pentru 300 de prânzuri. Să-i cotrobăim prin bagaj! În primul rând, vedem două cutii cu microfilme. Aici sunt copiate în culori tablourile celebre din toate muzeele. Tot aici sunt filmate pagină cu pagină 2.500 de volume cuprinzând romane de literatură, tratate de ştiinţă, broşuri, ziare. O bibliotecă uriaşă. Alături, în cutii de celuloid sunt mii de pastile, fiecare conţinând extractul unui fel de mâncare. Bob le-a împărţit pe categorii: salate, supe, compoturi, desert, dulciuri, acrituri, sărături. Nimic nu a fest neglijat din ceea ce i-ar face vreodată poftă. Iar când, după o masa copioasă, care a avut nevoie doar de apă pentru a lua aspectul pământean al meniurilor, Bob ar simţi nevoia unei lecturi sau a vizionării unor tablouri, el nu va trebui decât să tragă storurile ferestrelor şi să-şi proiecteze pe ecranul de pe peretele camerei tablou după tablou sau pagină după pagină, din cele două cutii cei filme aşezate după specialităţi.

Bineînţeles, îi stătea la dispoziţie şi legătura permanentă cu Pământul prin astro-radiotelevizor, ceea ce-l făcea oarecum prezent la toate preocupările terestre. Acesta emitea însă în baza unui program pe care nu se ştie dacă va avea întotdeauna timp să-l urmărească. Aşa că pentru alegerea unui program după propria dorinţă, tot prin conţinutul bagajului personal îşi va putea satisface nevoia de frumos şi muzică.

Dacă va voi să asculte muzică în timpul lecturii sau vizionării tablourilor, banda de magnetofon lungă de 100 metri şi imprimată pe principiul microsion îi poate servi orice concert simfonic sau recital al unor interpreţi celebri. Aşadar, bagajul său personal e destul de

restrâns. Iar ceea ce este mai interesant este faptul că asemenea filme şi benzi educative se pot procura de la orice librărie, la preţuri destul de modeste.

Cu o servietă în mână, Bob se îndreaptă spre rachetoport. În ea purta tot ce avea să-i ţină tovărăşie în orele lungi de singurătate: patru kilograme de bagaj personal. În cealaltă mână ţinea metascopul pentru infraroşii, pe care din neatenţie omisese să-l bage în servietă.

Mulţimea adunată îl intimida. I se părea că se pregăteşte un miting sau vreun spectacol grandios. În orice caz, ziua de 12 octombrie a anului 2000 nu i se va putea şterge uşor din amintire.

O mare agitaţie domnea pe întregul rachetoport. Încă din preajma străzilor vecine, oameni ai ordinei cereau publicului respectarea măsurilor de proiecţie luate din timp. Intrările erau blocate. Trecerea oprită. Din cinci în cinci minute agenţii de circulaţie se străduiau sa strângă cordonul pentru a opri mulţimea să depăşească limita de unde începea zona primejdioasă a presiuni.

În zadar difuzoarele de pe acoperişul hangarului cereau publicului să respecte ordinea. Toţi doreau să-i vadă pe curajoşi. Se amestecau printre ziarişti, printre cineaşti şi oficialităţi. Deodată, se auzi vocea poruncitoare a şefului rachetoportului: „Toată lumea la o depărtare de 100 metri de astronave!” Lumea se dete înapoi. Reporterii desigur, cu aparatul, de luat imagini şi sunete, încercară neascultători, ca nişte copii obraznici, să mai prindă ultimul gest, ultimul cuvânt, orice. Dar când se auzi comanda „Atenţie!” imprudenţii au încetat să mai facă pe grozavii. Spaţiul rămase gol.

„Nr. 42, start!” Ceva sticlise pentru o clipă, lăsând în urmă-i o flacără şi un zgomot de explozie, un şuierat se pierdea ca şi punctul, undeva în văzduh. Pe rând, din 10 în 10 minute, porniseră toate rachetele. Alergând la telescoape sau la ecranele de radar, familiile şi prietenii

urmăreau călătoria celor plecaţi.

Jim şi doctorul intrară să obţină legătura prin radio cu pasagerii rachetei nr. 42.

— Alo. Alo. Aici B.5. Aici B.5. Dăm legătura cu R.42… cu R.42.

În difuzor se auzi limpede vocea pilotului, a Inginerului Smirnov şi a lui Bob.

De pe Pământ, Jim îşi salută prietenul…

— Drum bun!

În cabina sa, Bob auzi raportul pilotului către baza rachetoportului:

— Părăsim învelişul de aer al Pământului. Am trecut de oceanul aerian.

În mintea lui Bob, apăru o imagine a trecutului. În urmă lăsase în urmă oceanul pentru a nu mai regăsi niciodată lumea. Atunci pe buze îi înflori un nume: "Joyce..."

Şi în ochi, lacrimi…

*
*   *

Aici se termină manuscrisul romanului neterminat al fui Frcâov, scris în urmă cu cinci veacuri. Mai urmau câteva rinduri prin care Academia făcea cunoscut cititorilor faptul ca romanul rămăsese ne- terminat.

Pentru Morov, problema ce se punea acum era găsirea jurnalul ui despre care se vorbea în prefaţă. Fără el nu puica trage concluzia. Nu se putea afirma că eroul lui Frolov zace înmormântat în Lună, cu toate că amănuntul somnului de 45 de ani putea constitui o dovadă puternică a descoperirii tâlcului ascuns de epitaf.

— Istoricii însă se feresc să facă afirmaţii pripite. E mai bine să întârzii cu o vorbă decât s-o azvârli grăbit şi necontrolat. Numai „Jurnalul unui ghid” mai putea constitui o confirmare sau o infirmare a părerilor sale. Morov se hotărî să plece în căutarea textului.

Apăsă pe butonul telefonului cerând legătura cu New

York-ul, Biblioteca Universităţii Columbia Căpăta imediat legătura şi primi răspunsul că în evidenta bibliografică jurnalul figurează în catalogul „Muzeului planetar” din Paris. Mulţumi şi închise telefonul. Era ora 10 dimineaţa. Se grăbi să-l mai găsească pe profesorul său de istorie, căruia să-i comunice intenţia de a pleca la Paris în după-amiaza aceleiaşi zile, rugându-l totodată să-i acorde şi o scrisoare de recomandare către conducerea muzeului. Obţinând aprobarea profesorului său, Morov alergă spre administraţia Universităţii, de unde obţinu permisul de călătorie cu avionul, pe care se obligă a-l restitui a doua zi, de îndată ce se va întoarce de la Paris.

Spre prânz, îmbucând două sandvişuri la bufetul aeroportului „Tusino”, hotărî că va lua masa la Paris. Avea un avion peste cinci minute. Peste o oră şi jumătate, zări ciudata schelărie metalică a turnului Eiffel. Ajunsese la timp ca să mai găsească „Muzeul Planetar” deschis. Un funcţionar îl conduse într-o cameră, de unde dintr-un dulap scoase un vraf de foi legate într-o scoarţă groasă purtând eticheta „Jurnalul unui ghid”, datând din anul 2002 şi aparţinând lui Bob Cooper.

— Bob Cooper? exclamă Morov.

— Precum vedeţi, răspunse blazat bibliotecarul. Exact „Bob Cooper, anul 2002”.

Morov abia se putu stăpâni de bucurie. Numele coincidea. Totul e perfect. A dezlegat misterul. Lucrarea sa va face vâlvă. Va lua şi premiul oferit de redacţia londoneză. Dar dacă Bob Cooper a existat cu adevărat, ceea ce se confirmă din confruntarea celor două texte scrise în preajma anului 2000, aceasta nu însemna că el trebuie să fi murit în Lună şi că odihneşte sub piatra cu epitaful buclucaş. Deci, atenţie, Morov! Istoricii n-au voie să se pripească. N-ai încă nicio dovadă că Bob al tău doarme în Lună, chiar dacă se potriveşte că a mai tras un pui de somn de vreo 45 de ani în timpul vieţii. Fii prudent! Nu trage concluzii, până nu cunoşti şi cuprinsul

jurnalului!

— Puteţi lua loc în sala de lectură. Muzeul nu se închide decât la 8 seara. Şi cum jurnalul nu are decât vreo 30 de file, în doua ore sunteţi gata. Chiar dacă luaţi note, n-o să depăşiţi ora 8.

— O singură întrebare, vă rog. La ce oră pot avea avion de legătură cu Moscova?

— Înainte de ora 8 sau după ora 8?

— Preferabil după ora 8.

— Un moment, să consult ghidul comunicaţiilor! Scoase din buzunar un carnet, răsfoi la litera M şi spuse: Aveţi avion la 8 fix. Apoi la 8,20, cu escală Budapesta. La 10,30 cu escală Varşovia. Ş cursă directă de noapte, la miezul nopţii.

— Mulţumesc. Aş prefera cursa de 8. Sper s-o prind.

— Vă doresc din inimă. Spor la lucru!

Şi se depărtă fără să facă zgomot.

Morov începu să citească pe nerăsuflate însemnările lui Bob Cooper. „Jurnalul unui ghid din Lună”.

12 octombrie 2000

Hotărârea de a ţine un jurnal am luat-o în clipa când pe cerul întunecat lăsam în urma noastră secera rotundă a Pământului. Încetasem să mai fiu pământean? Mă copleşise oare teama singurătăţii? Nu cred. Atunci de unde nevoia spovedaniei în faţa unui jurnal? Să fiu sincer. Sunt un om care se simte dator faţă de ştiinţă. Cum aş putea înapoia măcar în parte binele pe care ştiinţa mi l-a acordat, redându-mă vieţii? într-un singur fel: să fiu la rândul meu de folos.

Nu arborez în aceste clipe un eroism de paradă. Pur şi simplu, nu mi-e teamă de marea încercare. Achitarea datoriei trece înaintea oricărui alt gând. De aceea, poate-mi amintesc de o pagină din Jules Verne, în care unul dintre naufragiaţii în cosmos luase o hotărâre ce se

potrivea stării mele actuale.

— „Dragii mei, spunea el, nu ştiu dacă vom mai revedea cândva globul nostru pământesc. Totuşi să procedăm ca şi cum aceste lucrări ar trebui să servească într-o zi semenilor noştri. Să ne fie mintea liberă de orice preocupare. Suntem cercetători. Acest proiectil e de fapt un laborator transportat în spaţiu. Să observăm!”

La fel gândeam şi eu. În plus luasem hotărârea de a ţine şi un jurnal. Să rămână urmaşilor umilele mele observaţii.

Aceeaşi zi

Mi-am propus ca însemnările mele să fie intitulate „Jurnalul unui ghid”. Aşa că normal ar fi fost să-mi încep jurnalul din clipa în care mi-aş fi luat în primire funcţia încredinţată. N-am putut să trec însă peste neuitata zi de 12 octombrie a anului 2000, când, împreună cu pilotul şi cu tovarăşul meu, inginerul Smirnov, ne desprinseserăm de Pământ şi, în drum spre Lună, rămăseserăm parcă agăţaţi în vidul dintre ele. Uitasem de câteva ore şocul resimţit de accelerare şi începusem să mă mir de lipsa oricărei tulburări care să trădeze călătoria noastră.

În liniştea ce mă cuprinse a trebuit să-mi amintesc că inerţia îşi are ciudăţenia ei. Alergam spre Lună cu o viteză la al cărei gând numai, eşti în stare să simţi fiori. Dar o dată în mişcare şi păstrata aceeaşi viteză, nu mai simţi nimic. Cine oare dintre noi simte că Pământul se târăşte în jurul Soarelui cu o iuţeală de 90.000 km pe oră? La fel, nici eu nu mai simţeam goana nebună a rachetei. Doar micşorarea secerii Pământului şi creşterea discului Lunei dovedeau că nu stăm pironiţi locului. Iar priveliştea de „afară” nu se putea datora decât călătoriei în spaţiu a rachetei. Un spectacol unic se relevă în faţa călătorului interplanetar. Pe mine m-a uimit până la copleşire. E drept că inginerul Smirnov mai văzuse de

nenumărate ori spectacolul şi de aceea prefera acum să-şi rezolve problemele privind instalarea expediţiei. Cât despre pilot, el fredona un cântec, omorându-şi plictiseala drumului întocmai unui şofer de autocamion pe un drum prăfuit de ţară. Ce vreţi, ei n-au dormit ca mine 45 de ani!

Pe mine toată întinderea întunecată a sferei cereşti, furnicând de stele de o minunată limpezime mă încânta. Priveam de o parte Soarele, orbitor de atâta strălucire desprinzându-se de pe un fond negru. De cealaltă parte, Luna îi răsfrângea lumina întocmai unei oglinzi. Cam la mijloc, secera argintie a Pământului. Iar pretutindeni, ca nişte cristale presărate cu desimea fulgilor de zăpadă, stelele. Cât despre Calea Lactee, n-aş putea-o asemui în vorbe decât cu o pulbere de aştri în mijlocul cărora Soarele n-ar fi decât o stea de rangul patru.

Pământul mă fascina. Intra tocmai în ultima sa fază şi părea un arc enorm întins pe firmament. În cornul acela cu câteva puncte luminate mai viu – munţii, – lăsasem prietenii şi amintirile mele. Ba nu, amintirile le-am luat cu mine; sunt aici în rachetă…

13 octombrie 2000

Privesc pe fereastra rachetei. Privesc cu ochi de simplu muritor. Nu vreau să mă gândesc la cifre. Şi, abstracţie făcând de cifre, gândul îmi zboară la mărimea corpurilor cereşti. Astfel că Soarele e un balon de două picioare diametru, faţă de care Jupiter e doar o portocală, Saturn un măr mic, Neptun o cireaşă, Uranus o cireaşă mai mare, Pământul o mazăre, Venus o măzăriche, Marte o gămălie mare de ac, Mercur un bob de muştar, iar asteroizii, simple boabe de nisip.

Aceeaşi zi

Ne apropiem de Lună. O privesc fără să-mi desprind privirile de pe ea. Încep să-i disting clar munţii. Sunt aceiaşi munţi pe care Galileu, studiindu-i printr-un ochean, îi vedea măriţi doar de 30 de ori şi îi descria că "sunt presăraţi ca ochii multicolori ai penelor din coada unui păun". Mie-mi fac aceeaşi impresie. Dar pe măsură ce distanţele descresc, aspectul lor se schimbă.

Priviţi mai de aproape, aceşti munţi, cu văile şi craterele lor rounde alcătuiesc o suprafaţă zbârcită, crăpată, o adevărată spumegătură vrednică, într-adevăr, de denumirea prea puţin poetică cu care au cinstit-o englezii: „green cheese”, adică brânză verde, fermentată.

Dar cu toate că am trecut de jumătatea drumului ce ne desparte, Luna nu-mi apare mai clară sau mai aproape decât o văzusem de pe Pământ. Cu puternicul telescop de acolo imaginea ei îmi fusese adusă până la 16 km distanţă. Aici mă aflu mai departe de ea.

14 octombrie 2880

Încep să simt trepidaţii, mici smucituri. Pilotul începe să frâneze viteza pentru a frâna căderea noastră. Am intrat în sfera de gravitate a Lunei. În curând ne atingem ţinta. Admir calmul tovarăşilor mei. Pilotul, cel puţin, mi se pare formidabil. Cu câtă siguranţă îşi alege el locul de sosire! Să vă spun drept: e primul meu zbor interplanetar. Şi asta în anul 2000. Alţii sunt blazaţi la ora aceasta. De aceea, pentru a nu părea mai prejos, trec peste amănuntul sosirii. Pe mine însă, ca fost pilot, călătoria m-a uimit. Nu-i primul lucru ce mă uimeşte la omul anului 2000.

15 octomfene 2000

La 15 octombrie, după ce pilotul reperase locul prin radar şi fixase cap de compas-radio valea muntelui

Copernic, aselenizam frânat în împărăţia Lunei. Şi fără să-mi fi promis cineva vreodată „Luna de pe cer” astăzi am pus mâna pe ea.

Am păşit în imperiul Lunei şi mi-am adus aminte de Mirabeau. În ţările imaginare ale Lunei se plasau în glumă toate lucrurile ce nu există! „N-aveai dreptate, Mirabeau. Aci nu poţi plasa decât ceea ce există”.

Aceeaşi dată seara

Am sosit la ora 19, pe lumină orbitoare şi arşiţă toridă. Pe Pământ începe noaptea lui 16 octombrie. Aici ai nevoie şi de ceas. Calendarul singur nu ţi-e de prea mare folos în număratul zilelor.

18 octombrie 2000

Amenajarea bazei centrale-ghid, în care aveam să-mi deapăn împreună cu inginerul Smirnov, şirul unui an din viaţă, nu dură decât zece ore. Mai mult mi-am pierdut timpul cu instalarea aparatelor şi a instrumentelor decât cu instalarea propriu-zisă a locuinţei. E drept, aveam toţi pereţii prefabricaţi, iar planul special al arhitectului îl cunoşteam pe de rost. Centrala avea şase camere şi toate dependinţele necesare unui trai confortabil. Singura grijă consta în păstrarea etanşeităţii ferestrelor şi a uşilor care împiedicau, prin cele două camere intermediare evadarea „atmosferei” din casă în vidul de afară. O adevărată ecluză de aer a trebuit construită printr-un sistem blindat de uşi, pentru ca interiorul, adică restul de camere, să ne permită o existentă pământească în cuprinsul pustiu al Lunei. Iar în interior te simţeai ca acasă, dacă, bineînţeles, acasă ai dispune de un laborator înzestrat cu tot ce dispunea ştiinţa şi tehnica în acel moment. Cu alte cuvinte, era chiar mai bine decât acasă, dacă…

Acest „dacă” constituie toată problema. Dacă nu te aflai în Lună şi nu trebuia să te supui specificului atât de neprimitor şi diferit faţă de cel al Pământului.

17 octombrie 2093

Printre primele preocupări personale a fost recunoaşterea poziţiei noastre pe harta Lunei. În acest scop studiasem mai multe hărţi selenografice moderne. Dispuneam chiar şi de câteva exemplare mai vechi privind istoricul întocmirii hărţilor Lunei. Bineînţeles nu în original ci în imagini de film pe care nu aveam decât să le rulez pe ecran.

Luasem astfel cu mine prima hartă a Lunei, opera celebrului astronom din Danzig, Hevelius. Acesta, prin procedee ce nu erau exacte decât de două ori pe săptămână, adică în timpul primului şi celui de-al doilea pătrar, măsurase munţii Lunei. El a greşit exagerând mărimea petelor luminoase şi rotunjite, care formează munţii circulari, şi a petelor închise, care alcătuiesc aşa-zisele mări lunare. Hevelius a fost primul care a dat reliefului Lunei nume pământeşti. El a botezat suprafaţa Lunei cu munţi ca Alpii Apeninii, Carpaţii, cu mări ca Mediterana, Caspica, sau cu râuri care, de fapt, nici nu există.

Mai aveam cu minie şi o copie a hărţii întocmite de părintele Riccioli, contemporan cu Hevelius. Harta lui este plină de greşeli dar are şi un merit. El a dat munţilor numele marilor bărbaţi din vechime şi învăţaţilor din epoca sa. Această metodă de nomenclatură a fost folosită şi ulterior.

Tot răsfoind colecţia hărţilor străvechi am dat peste harta lui Dominico Cassini, superioară celei a lui Riccioli, dar plină totuşi de inexactităţi de măsurătoare.

De-abia începând cu hărţile executate de pământeni în anii de după 1944, când radarul a fost folosit la

asemenea măsurători de la distantă, se poate socoti că suprafaţa lunară a încetat să mai fie atât de necunoscută în ceea ce priveşte distanţele şi înălţimile. Într-adevăr, folosind radarul la măsurători, pământenii au ajuns ca în urma undei înapoiate de pe suprafaţa Lunei în două secunde, să poată aprecia cu aproximaţii neînsemnate toate detaliile reliefului lunar.

În mod oficial mă foloseam de harta selenografica a Oficiului interplanetar, întocmită după o riguroasă măsurare a teritoriului Lunei, precum şi după o verificare a datelor cu ajutorul aparatelor de radar de pe Pământ.

Aici trebuie să amintesc că faţă de orice hartă geografică, o hartă selenografică e mult mai precisă. Şi că, de-abia ajuns în Lună, omul a corijat micile erori de însemnare geografică a Pământului. De aici s-au observat şi s-au îndreptat micile greşeli ale geografilor de acum câteva secole.

18 octombrie 2000

Ne-am plictisi de moarte dacă în imensitatea zilelor şi a nopţilor lunare n-am avea de îndeplinit misiunea încredinţata de institutul de astro-biofizică.

Astfel, de pildă, pe când aţipisem, m-am trezit speriat ca morarul care tresare atunci când încetează zgomotul roţii în scocul apei. Am sărit în sus şi am alergat să văd de ce „camera Wilson” îşi oprise răsuflarea ei de monstru. De altfel, aceasta şi cu tic-tacul ceasului sunt singurele zgomote de aci.

De această „cameră Wilson” ne-am învrednicit să ne ocupăm zilnic, supraveghind-o să funcţioneze necontenit. Scopul? Să studiem radiaţiile cosmice din Lună. Dar mai întâi s-o descriu cum arată.

„Camera Wilson” se compune dintr-un recipient sub presiune, umplut cu un gaz şi cu vapori de alcool. Trei dintre pereţii laterali ai acestui recipient sunt de sticlă,

iar al patrulea este format dintr-un piston mobil. Când trece un fascicol de raze mai multe contoare Geiger-Muller dau semnalul pornirii pistonului, iar brusca schimbare de temperatură în interiorul camerei favorizează condensarea vaporilor de alcool în jurul particulelor ionizate prin trecerea razelor. Picăturile care se produc astfel rămân vizibile o clipă şi formează desenul exact al razei, reproducându-i traiectoria. Aparate fotografice înregistrează această imagine efemeră şi, graţie fotografiei obţinute, se păstrează urma fenomenului în timp ce raza însăşi a dispărut.

O altă „cameră Wilson”, suprapusă celei dintâi, este plasată sub acţiunea unui câmp magnetic foarte puternic care influenţează şi deviază traiectoria razelor. Prin calcule şi prin compararea deviaţiilor, se măsoară energia razelor observate.

Ei bine, aceasta este una dintre preocupările de peste zi. Aceasta este, de altfel, şi singura răsuflare pe care o ascultăm în afară de propria respiraţie şi aceea a ceasului.

19 ostombrie 2000

O altă însărcinare primită este mai amuzantă. Mi s-a cerut sa fac un raport asupra gravităţii din Lună. Să nu credeţi că lucrurile acestea au fost necunoscute până la mine. Cred mai degrabă că ideea de a mi se da de lucru în pustietatea asta, aparţine în special doctorului Morisson, care îmi repetase şi la despărţire: „Bagă de seamă! Caută să te preocupe ceva. Caută-ţi de lucru! Inactivitatea este cel mai prost sfătuitor”.

20 octombrie 2000

Viaţa mea cuprinde o noapte de 45 de ani. Aşa că nu mi-o luaţi în nume de rău dacă trec cu uşurinţă peste

acest lapsus de timp şi spun – fiind crud cu mine însumi – „înainte de m-am culcat” şi „când m-am trezit”. Exclud dintr-o dată perioada cuprinsă între anii 1955 şi 2000, pe care n-am trăit-o: am vegetat-o.

21 octombrie 2000

„Când m-am trezit” şi am văzut-o pe infirmieră uitându-se la mine printr-o lunetă şi pe indicatorul ei, un ac aprinzându-se la 36,06°, am înţeles că m-am trezit în altă lume. Lumea mea, aceea a anului 1955, nu folosea în spitale termometre la distanţă, care să nu deranjeze bolnavii. Mai târziu am aflat că acel termometru se baza pe spectrul infraroşu. Era deci unul dintre aspectele cuceririi spectrului infraroşului care este invizibil cu ochiul liber şi se situează în spectru între roşu vizibil şi undele ultrascurte radiofonice.

Cunoşteam dinainte fototransistorul (aparat a cărui sensibilitate permite măsurarea cu o mare precizie a unui flux de raze infraroşii) şi ştiam că se poate chiar, recurgându-se la ajutorul amplificării curentului, determina cu ajutorul unui fototransistor de pe Pământ, o lumânare aprinsă într-unul din craterele Lunei. Făcusem de mult cunoştinţă cu fototransistorul. Dar când mi-a fost prezentată fosforografia, explicându-mi-se că anumiţi „fosfori” transformă razele infraroşii în lumină vizibilă, am crezut în realizarea „măştii de opal care permite vederea invizibilului” – visul minunat al romancierului francez Gustav Le Rouge, autorul cărţii „Prizonierul din planeta Marte”.

Iar când mi-a fost dată în mână acea pereche de ochelari magici, sensibili la razele infraroşii, pentru a vedea pe întuneric, totul mi se părea o glumă a prietenilor.

Azi i-am pus pentru prima oară şi pot spune că încă una dintre imperfecţiunile mele a fost înlăturată. S-a

lărgit sfera simţurilor omului. Ştiinţa viitorului duce într-adevăr la perfecţionarea omului.

25 octorebris 2000

Azi e „Pământ plin”. A răsărit mare şi strălucitor pe cerul negru ca de smoală. Văd limpede şi deosebesc cele două Americi, o parte a Europei şi a Africii. America de nord este mai ştearsă. Trebuie să fie vreme rea, cu cer acoperit. Norii groşi împiedică deosebirea contururilor ei.

Nu ştiu de ce, dar acest tablou îmi dă un aer de nostalgie. Mă răscolesc amintirile. Dar şi un sentiment aproape de mândrie, de superioritate încolţeşte privind globul acela rotund, a cărui viaţă o cunosc atât de bine.

Din pustietatea mea, privesc fix spre punctul din mijloc, acolo unde cred că e New York-ul. Fără să vreau, gândul meu cuprinde milioanele de oameni care, pe uscat, în uzine, în trenuri, în metrouri sau pe ape, în miile de vase, în mijlocul zgomotului şi ai muncii, prinşi în îndeplinirea miilor de îndeletniciri, nici nu mai au timp să privească Luna. Cu ochii mereu la ceasornic, la filele de calendar, atenţi la fiecare sonerie sau apel telefonic, frământările pământeşti îi absorb cu totul.

De aici, din locul meu, îmbrăţişez cu privirea întregul lor freamăt.

4 noiembrie 2000

Se întâmplă uneori să simţi nevoia de a-ţi abate gândurile de la ceea ce te frământă. În asemenea situaţii, unii citesc versuri, alţii desenează, merg la pescuit. Femeile croşetează. Pe mine, încă de pe Pământ mă liniştea studiul astronomiei. Stelele îmi deveniseră lumea concretă. Ceasuri întregi stăteam aplecat asupra cărţii pentru ca din rîndurile paginilor, gândul să se

desprindă, să se piardă în vis. Planşele cu cifre, numirile şi tabelele mă purtau în alte lumi. Şi nu sunt un original izolat. Lucrul acesta se întâmplă de când lumea.

Cine ar fi dat oare nume constelaţiilor, atribuindu-le forme şi interpretări atât de ciudate daca nu s-ar fi găsit oameni care să le privească îndelung şi să le caute dezlegare? Dar nu-i nevoie să mergi cu răscolirile până în trecutul îndepărtat. Exemple nenumărate găseşti în toate timpurile, de-a lungul istoriei.

Cu două veacuri înaintea erei noastre, în Niccea, Hiparc calcula distanţa de la Pământ la Soare. Şi în vremea aceea se prăbuşeau împărăţiile. Oamenii îşi făureau zei şi îi ardeau pe necredincioşi. Zăngăneau armele. Numai Hiparc pregătea liniştit catalogul astrelor.

Altă dată, Herschel, fiu de muzicant sărac, el însuşi muzicant, observa din Londra cerul în timpul echinoxului de toamnă. Nu avea bani pentru un telescop. Îşi şlefuia singur lentilele. Descoperise totuşi planeta Uranus, aşa cum descoperi faţa unei fete la fereastra de peste drum. Se întâmplă ca atunci Napoleon să ameninţe Anglia cu cucerirea insulei. Se ţeseau intrigi. Se urzeau coaliţii. Cădeau statele şi se prăbuşeau casele domnitoare. Herschel descria liniştit stelele variabile şi nebuloasele, înşirându-se în tabelele sale după mărimi.

Dar în urma descoperirii lui Herschel, un fapt ciudat atrase atenţia astronomilor. Uranus nu se mişca pe cer aşa cum ar fi trebuit. Neregularităţile observate în mişcarea planetei nu se puteau explica doar prin atracţia planetelor cunoscute până atunci. S-a născut astfel ideea că Uranus mai este atras de o altă planetă încă necunoscută şi care trebuie să fie situată undeva departe.

Prin calcule complicate şi lungi, ţinând seamă doar de direcţia şi puterea atracţiei, iară a o căuta prin telescop, astronomul francez Leverrier descoperă planeta Neptun stabilindu-i matematic poziţia, unde, cu greu, abia

telescoapele putură s-o zărească. Şi în acest timp, Europa îşi zăngănea din nou armele.

Nu sunt filosof. Aici însă am căpătat gustul de a gândi în adâncimea lucrurilor. E drept, mai ales când privesc globul pământesc, mă încearcă acelaşi sentiment din tinereţe când priveam din vârful muntelui la aşezările din vale. Acolo, în timp ce gustam fericirea altitudinii, gândeam că în trenul ce se vede ca un viermuleţ în vale se zbate poate un călător pentru un loc, iar în casa aceea micuţă, ca o căsuţă de păpuşi, un om se frământa pentru cine ştie ce nimic pământean. Ce caraghioase, ce mărunte mi se par acum asemenea preocupări.

Aici, în Lună, am evoluat (asta e părerea mea, nu e obligat nimeni să fie de aceeaşi părere cu mine). Nu-i mai privesc „de sus" pe cei din vale, pentru simplul motiv că în univers, nu există „sus" şi „jos". Dar am început să prind parcă sensul întregii rânduieli a lumii.

Îmi vin în minte amănunte despre viaţa globului de colo. E Pământul. Îl cunosc parcă de când, în urmă cu miliarde de ani, s-a prins împreună cu celelalte planete să joace hora în jurul Soarelui.

Îi cunosc etapele lui mai însemnate cum îmi cunosc datele mai importante ale vieţii mele.

Globul de colo e Pământul! Scoarţa lui a prins să se închege în urmă cu peste 3 miliarde de ani, timp în care despre pământ nu ştiu mai mult decât că a rătăcit în spaţiu, antrenat în cursa lui în jurul Soarelui. Şi totuşi... Există un fapt extraordinar petrecut în acel răstimp îndepărtat: a apărut viaţa.

S-au găsit urme de alge rudimentare în rocile peninsulei Scandinave, cărora radioactivitatea le atribuie o vârstă de un miliard şi jumătate de ani. S-au descoperit vestigii şi mai vechi, depăşind cu mult două miliarde de ani.

Globul de colo, cu continentele sale atât de cunoscute, a trăit sub tot acest tăvălug de secole şi milenii, când

cald şi tropical, când rece şi acoperit de gheţuri, înveşmântându-se mereu în haina altor vegetaţii şi sub întruchiparea altor animale. L-au scăldat deluvii potopindu-l, l-au zguduit cutremure. Şi el continuă să-şi vadă de drumul pe care se prinse să-l urmeze.

Îl cunosc bine. Sunt pământean, părticică din el. Port în mine tot ce-am luat de acolo. Dar de-abia aci, îi pot cuprinde măreaţa lui epopee. Îl am cu totul cuprins în privirile mele. Şi nu e greu, cunoscându-i trecutul, să-i pot prevedea viitorul. Viaţa pe care o adăposteşte, gradul de evoluţie atins de om, nu pot decât să-i desăvârşească, să-i înfrumuseţeze existenţa. Natura, vechea stăpâna a lumii, tinde să se plece în faţa omului, a noului ei stăpân.

"Daţi-mi un punct de sprijin şi va urnesc Pământul din loc" – spusese cândva marele Arhimede, expunându-şi teoria sistemelor de pârghii. Azi nu mă îndoiesc, omul viitorului poate îndeplini şi această gândire îndrăzneaţă.

17 noiembrie 2000

Astăzi, la ora 6,41 începea ceea ce pe Pământ se numeşte ziua de 17 noiembrie a anului 2000. Dormeam liniştit, fără vise. Afară bezna adusese cu sine şi gerul. În încăpere era plăcut. Cele +18°C ale termometrului ne scuteau până şi de nevoia învelirii în timpul somnului. Şi totuşi m-am trezit brusc.

Mi se păruse că cineva mă zgâlţâise să mă scol. Mă uitai prin cameră. Alături dormea Smirnov. I se ciufulise părul său blond, turtindu-şi perna cu capul şi cu pumnul strâns, aşa cum dorm copiii istoviţi de joacă sau după o poveste lungă. Bun băiat Smirnov ăsta! Zăbovii puţin să-l privesc. Adevărată faţă de rus: suflet deschis – faţă deschisă. Acum dormea. El nu simţise nimic. Deci numai mie mi se năzărise. De, ce să-i faci, bătrâneţea! Dădui să mă culc. Atunci se porni şi difuzorul să urle. Era semnalul

apelului prin radio între staţii. Se trezi şi Smirnov.

— Ce e? întrebă mirat privindu-şi ceasul. Încă nu e ora primirii rapoartelor.

Apăsai pe butonul difuzorului ca să recepţionez transmisia. Cele auzite ne încreţiră pielea. O voce sugrumată de emoţie anunţă în difuzor:

— Alo, centrul. Alo, centrul. Baza 6, Grund transmite: un vulcan în activitate, situat cam la 45° latitudine sudică, în raza bazei mele, ameninţă întreaga regiune. Instalaţiile bazei au fost distruse de cutremur. Din fericire, am salvat un tub de oxigen. Aştept dispoziţiile dv. Aştept dispoziţiile dv. Plec sau nu spre punctul vecin? Rog dispuneţi. Rog dispuneţi…

Apelul se mai repetă o dată. Ne privirăm unul pe celălalt. Pe Grund îl cunoşteam prea bine. Trebuie să fie mult prea alarmantă situaţia pentru ca un om ca Grund să ceară permisiunea de a-şi părăsi postul. Grund era un tânăr german absolvent al politehnicii. Urmase paralel cu politehnica şi conservatorul de muzică şi institutul de educaţie fizică. Era un tânăr vioi şi bine crescut – la propriu şi la figurat – a cărui primă grijă era să nu-şi dezvolte fizicul în dauna psihicului, cum se întâmplă de obicei cu mulţi aşi ai sportului. Pentru el, creierul şi muşchii erau puşi pe acelaşi plan. Pe Grund te puteai bizui. De aceea, îl repartizasem chiar la un punct de pe faţa invizibilă de pe Pământ a discului lunar. Şi acum el ne raporta catastrofa abătută asupra bazei sale.

— Vulcani în activitate?! Erupţie în Lună?! — exclamă Smirnov.

— Ce te miră? — îl întrebai.

— Această lume nu este încă cu totul stinsă. O revărsare a focurilor lăuntrice mai e posibilă în Lună.

— Da, desigur. Dar această ardere presupune consum de oxigen. De unde îl ia, dacă atmosferă nu-i?

— Vulcanul, prin descompunerea unor anumite combinaţii chimice, îşi poate procura singur oxigenul şi

să arunce apoi flăcările în vid. Nu crezi cu putinţă?

— Ba da. Dar vom analiza fenomenul mai târziu. Acum trebuie să venim în ajutorul lui Grund.

Smirnov trecu la ecranul radarului. Aprecie primejdia erupţiei privind-o la aparat şi chemă deodată cele două baze vecine.

— Alo, alo. Aici centrul-ghid. Alo, Grund. Alo, Wraczek. Dispunem contopirea provizorie a bazei nr. 5 cu baza nr. 6. Wraczek şi Grund, schimbaţi continuu coordonatele pentru a vă întâlni, ieşind unul în întâmpinarea celuilalt. Alo, Grund. Alo Wraczek, eu personal, mă îndrept spre baza nr. 5. Păstraţi calmul! Păstraţi calmul!

Spre prânz am aflat că Grund nu numai că nu şi-a pierdut liniştea, dar salvându-şi aparatul de telefilmat, a mai zăbovit ore întregi filmând rarul fenomen de pe suprafaţa Lunei. Grund uitase parcă de oxigenul măsurat ce-i mai rămăsese. Uitase că viaţa-i putea îi ameninţată necunoscându-se proporţiile ce le putea lua catastrofa. La aceasta nu se gândea. Un singur gând îl mâna. Era primul pă- mântean care avea prilejul să filmeze o erupţie vulcanică pe satelit. Asta-i era datoria în clipa de faţă: să slujească ştiinţei. Şi, fără eroism de paradă: nu era nimeni să-l privească, nimeni să-l constrângă, el continua lupta. Filma într-una. Nu-şi părăsise postul. Luase cu sine educaţia ce o primise.

Aceeaşi zi

Smirnov nu mai zăbovi nicio clipă. Acest „ghid-şef” nu împlinise încă 25 de ani. Judecata sa, pregătirea sa ştiinţifică şi acel simţ de echipă ce nu-l părăsea nicio clipă, făceau dintr-însul o autoritate necontestată de nimeni şi, totuşi un conducător desăvârşit. „Conducea cu hăţurile lăsate din mână”, dar simţeai că le poate strânge oricând şi destul de usturător.

Aşa se întâmplase duminica trecută, când am făcut o analiză a felului în care ne desfăşuram activitatea

încredinţată. Ce-l mai săpunise pe Ahmed Zaran, inginerul turc! Nu ştiu cum m-aş fi simţit în locul lui. Dar să scriu cum au decurs faptele.

Terminasem tocmai instalarea definitivă a tuturor bazelor. Eram încântaţi de reuşita rapidă a primului obiectiv. Smirnov evidenţiase chiar pe cel care terminase cel dintâi şi cel mai bine amenajarea punctului. Îl felicita prin radio pe Ahmed Zaran. Îl cita ca exemplu. Omul se dovedise un gospodar minunat.

A doua seară, luni, în cadrul raportului zilnic pe care-l ţin eu, s-a întâmplat ca Zaran să nu răspundă. Îngrijorat, Smirnov repetă de vreo 10 ori apelul. „Să nu i se fi întâmplat ceva lui Ahmed!” Se auzi însă şi răspunsul la apel.

— Ce e, bre? M-a înnebunit semnalul. Altă treabă n-aveţi? Mi-e somn!

Ahmed băuse. Consumase prea mult din rezerva de băuturi alcoolice lăsate pentru „la nevoie” în timpul lungilor nopţi lunare. Ahmed se îmbătase şi călcase de două ori disciplina regulamentului: consumase peste limitele raţiei de alcool, iar pe deasupra, nu dăduse raportul activităţii sale zilnice.

Smirnov îl lăsă în pace şi trecu neobservat incidentul. A doua zi de dimineaţă, mare ne fu mirarea când, ajuns la rândul lui Ahmed, Smirnov îşi completă convorbirea în felul următor:

— Alo, Ahmed. Bună dimineaţa. Vreau să-ţi mai spun ceva. Ieri n-am putut vorbi. Dumitale ţi-era somn. Ascultă ce vreau să-ţi spun. Eşti un om care îmi placi. Acum trei zile ţi-am lăudat calităţile dumitale de bun organizator, de gospodar. Spuneai chiar că învăţaseşi să te porţi aşa de «când îl citiseşi în urmă cu ani pe Robinson Crusoe. Ei bine, Ahmed, alcătuim o prea strânsă familie aici, ca să nu-mi permit să-ţi fac o mărturisire. Şi eu l-am citit pe Robinson Crusoe. Şi mie mi-e drag. Ceva însă nu mi-a plăcut la el. Îţi aminteşti că el a trăit cu foarte multă

vreme înaintea noastră, în Anglia burgheză. S-a ocupat cu negustoria şi ca atare nu-i interesau decât profiturile sale personale. Iar înainte de a ajunge pe insula aceea nelocuită, nu avusese altă grijă decât de a-şi agonisi cât mai multă avere. A mers până într-acolo, încât în tinereţe urmărea îmbogăţirea chiar prin înşelătorii. Ducea locuitorilor din Guineea, o seamă de nimicuri strălucitoare, mărgele, oglinzi şi profitând de faptul că băştinaşii nu cunoşteau valoarea aurului, obţinea în schimb aur. Noi condamnăm astâzi o asemenea târguială. Dar astea ţi le-am spus doar pentru că vreau să-ţi amintesc că dacă figura lui Robinson Crusoe mi-a rămas şi astăzi dragă, aceasta se datoreşte faptului că, în condiţiile rele ale locuirii pe insula pustie, el a avut încredere în munca sa, a dat dovadă de dârzenie în biruirea piedicilor, de curaj şi de o voinţă de fier. Tocmai ce ne trebuie şi nouă aci. Şi acum te las, Ahmed. Trec peste câteva zile să te văd. La revedere.

Acesta e Smirnov, tânărul inginer rus. Acum a plecat spre locul catastrofei. S-a despărţit de mine, ca de obicei, glumind:

— Bunicule, te las singur! Ai grijă de ogradă. Aparatele n-au fost încă controlate.

Straşnic băiat! N-am avut încă timp, dar tare doresc să-i vorbesc despre Joyce. Ce minunată pereche ar fi!

Aceeaşi dată

E grea singurătatea. De când a plecat Smirnov, e atât de grea, m-apasă atât de tare încât cred că aş putea-o cântări. Vorbind prin radio şi cu ceilalţi prieteni de la celelalte baze, am ajuns la concluzia că, din simplă noţiune abstractă, singurătatea se poate materializa. Atunci, sub povara ei, simţi umerii cum se apleacă, spatele cum se încovoaie. Astfel trebuie să fi arătat şi Adam la începutul tuturor legendelor sau Robinson

Crusoe în prima sa noapte pe insula unde-l aruncase naufragiul. Nici ocnaşii deportaţi în Australia în urmă cu veacuri, nici pionierii Americilor, nici prorocii antichităţii retraşi de tumultul vieţii în pustiuri n-au putut simţi o asemenea singurătate. Poate Byrd la Polul Nord, izolat singur în cabana subterană sau Allain Gerbault, traversând de unul singur într-o barcă Atlanticul, să fi resimţit în parte amarul singurătăţii. Dar ei aveau în jurul lor vântul polar sau murmurul nepotolit al oceanului. Ceva care să îi însoţească, să-i ţină treji, pe când aci, nimic nu-ţi ţine tovărăşie. Eşti singur!

Cât de nepreţuit ar fi în Lună un lătrat de câine, un mieunat de mâţă sau fie chiar, ceea ce pe Pământ îmi producea atâta scârbă, un şobolan. O muscă. Un bâzâit. O pişcătură de purice măcar. Orice, numai singurătatea s-o învingi. Dar în zadar ai da aci, întregul regat al Lunei pentru un cal, nu vei găsi cu cine să faci schimbul.

Aceeaşi dată

Sunt singur, fără Smirnov. Stau şi-mi înving somnul. Privesc la ceas. 8.20. Smirnov o fi ajuns la jumătatea drumului, spre locul catastrofei. Pe Pământ, aceasta este ora înserării, ies oamenii să se plimbe, să se bucure de o seară. Aici este încă noapte şi, departe de a se apropia de răsărit, soarele va continua să lipsească încă atâta vreme.

Pe Pământ, calendarele se subţiază. Foile se scutură rapid. Aici, zilele trec greu. Ca şi nopţile. Într-o zi şi o noapte, mi-am trăit o lună pământească. Aşa că astăzi, măsurând după ceas, am mai rupt o foaie din calendar.

Mă duc să mă culc pe întuneric şi mă voi trezi tot pe întuneric, pentru ca peste două săptămâni să-mi deapăn viaţa doar în lumina orbitoare a Soarelui!

Nici ceasul nu mă mai poate descurca cu cele 12 cifre ale sale.

M-am dus să mă culc şi am avut grijă să încui uşa cu cheia. De cine mă apăr? Am pufnit în râs. Ciudată putere a obişnuinţei pământeşti. Nici aici nu scap de ea.

18 noiembrie 2003

Timpul trece greu. Programul impus este singurul lucru ce mă face să nu-mi pierd minţile. Veştile lui Smirnov sunt laconice. Grund a fost rănit, lovindu-l un bolovan ce se rostogolea de sus, de pe panta vulcanului. La accident s-au adăugat şi neajunsurile lipsei de aer pentru respiraţie – anoxemia.

Grund filmase totul. Wraczek alarmat că nu primeşte răspuns s-a grăbit spre baza vecină. Încă o dată Smirnov avusese dreptate spunându-le să iasă unul în întâmpinarea celuilalt. Wraczek a fost primul la locul accidentului. Primul care să mai apuce să vină la timp.

*
*   *

Mă uit la calendar. Se împlineşte aproape un veac de la moartea lui Jules Verne, scriitorul care a scris majoritatea cărţilor sale într-o cameră goală din vârful unui turn al casei sale din Amiens, înconjurat de o mulţime de dicţionare şi enciclopedii. În mansarda sa, el şi-a imaginat şi a aşternut pe hârtie neuitata „Călătorie în jurul lumii”, şi „Primii oameni în Lună”. Ce n-ar fi scris el dacă s-ar fi aflat aici în locul meu, în Lună, de vreme ce lui i-a fost de ajuns să stea câtva timp pe bordul vasului „Saint-Michel” pe Sena, între Rouen şi Paris, pentru a concepe lunga călătorie submarină a căpitanului Nemo.

E drept că pe urmă el a vizitat Scoţia, Anglia, Statele Unite, Africa de nord, Italia, dar închipuiţi-vă un Jules Verne în Lună, în locul meu! Ce să-i faci, nu se aşază întotdeauna omul potrivit pe locul potrivit!

Unde mai puneţi că stând aci, nu i s-ar fi întâmplat ca

în 1886 un tânăr dezechilibrat să tragă asupra sa, neucigându-l, dar lăsându-l infirm.

Aci nu are cine să tragă asupra ta.

28 noiembrie 2000

Privesc sfârşitul însemnărilor de acum zece zile. „Aici nu are cine să tragă asupra ta”. Zâmbesc, am şi de ce. Mi s-a părut că am fost la un pas de moarte. Eu însumi parcă mă îndoiesc şi acum de cele petrecute. Dacă n-aş avea martori, m-aţi putea lua drept un bătrân mincinos sau lipsit de judecată, căruia i s-au întunecat minţile. Dar toţi din Lună îmi stau mărturie ca şi raportul prezentat Oficiului interplanetar, la care am anexat o fotografie. Îl găsiţi semnat şi parafat de întreaga noastră expediţie ştiinţifică.

Întreaga poveste începuse la vreo zece ore de la plecarea lui Smirnov la locul catastrofei. Într-adevăr, o nenorocire nu vine niciodată singură.

Trecuseră zece ore de la plecarea lui Smirnov şi, pentru a-mi umple golul singurătăţii, îmi vedeam liniştit de îndeplinirea obligaţiilor. Ba chiar le şi depăşisem. Făceam pentru a treia oară controlul aparatelor, când la orizont ceva asemănător unui bolid străluci nemilos în bezna cerului. Ce privelişte! Părea un bolid, dar nu era. Această ghiulea zburătoare ivită pe neaşteptate în întunecime, la o distanţă de cel puţin 100 km, înainta cu o iuţeală ameţitoare, în urma sa lăsa o dâră ce continua să-i înscrie câtva timp traiectoria pe fondul întunecat.

Nu. Bolid nu putea fi, întrucât părea că-şi părăseşte linia curbă descrisă la început. Părea chiar că îşi taie din drum şi, apropiindu-se, se mărea în mod fantastic. Mai curând aş crede că e vreun nou tip de rachetă interplanetară. „Dar fără să ni se comunice nimic”? — mă gândii mirat.

La radio, vocea lui Carlos mă linişti spunându-mi:

— Ghiuleaua de foc nu poate fi decât un bolid. Este un lucru destul de obişnuit, îi vedeam şi de pe Pământ. De acolo, ei prezentau o lumină ceva mai slabă decât a Lunei. Aici desigur că te-a uimit strălucirea lor. Bineînţeles, aceşti bolizi sunt incandescenţi şi în vid. Aerul înconjurător nu le este necesar aprinderii lor. S-ar putea să fi avut o grosime de 3—4 km şi o iuţeală de 75 km/secundă, cum s-a întâmplat de atâtea ori în trecut. Fii pe pace, gândul că ar fi o rachetă e nostim, dar nu e real. În orice caz, îl urmărim şi noi.

Pe rând, bazele 12, 16, 24, 35 şi toate celelalte puncte care încingeau teritoriul Lunei, peste care se observa fenomenul, raportară. Curios, baza 35 era de aceeaşi părere.

— Nu poate fi bolid. Dacă Pământul răspunde că această rachetă nu a plecat de acolo, bag mâna în foc că e din altă parte, de pe altă planetă, din alt sistem!

— Din alt sistem?! Hendersen, controlează-ţi concentraţia oxigenului din cameră. Vezi să nu fi dat drumul la prea mult. Beţia de aer duce la beţia gândurilor. Ai ajuns chiar la alte sisteme?

— De ce nu? Doar n-o să-mi închipui vreodată că viaţa a poposit din tot Universul doar pe Pământul nostru şi acuma, prin noi, şi pe satelitul său.

— Bine. Tema o cunoaştem. Crezi că acum avem de-a face cu o dovadă a înţelepciunii lor superioare, care le-a permis să învingă distanţele dintre sisteme, în timp ce noi ne mai străduim să ne apropiem de planetele sistemului nostru?

— Sigur că da. Asta nu-i decât o codiţă da gândul meu dinainte. Dacă există viaţă în forme poate diferite de a noastră pământeana, e firesc ca, în baza unei mai lungi evoluţii de-a lungul timpului, să se ajungă şi la un fel de gândire superioară nouă. Să nu uităm că poate nu suntem cei mai vechi locuitori ai Universului…

— … Chiar dacă-l avem pe Bob Cooper cu noi?

Izbucniră râsete.

— Hei, lasă că te mai prind eu, puştiule! Să te legi acum de mine, când pare-se că ne vin oaspeţi.

— Cam ciudaţi oaspeţi, bunicule!

Era glasul lui Smirnov, care curmă apoi discuţiile.

*

*   *

M-am întins comod pe canapea. Doream să-mi amintesc ceva. Pusei magnetofonul să ascult muzică de Wagner. Nu ştiu de ce, dar mie mi se pare cea mai potrivită în mediul ăsta sălbatic în care trăiesc. Pe fondul acestei muzici, începui să derulez uşor, pagină cu pagină, filmul cărţilor despre aventuri extraordinare. Răsfoiam pe ecran paginile cărţii lui H. G. Wells „War of the Worids” – „Năvălitorii din Stele”. Gândeam că e cea mai apropiată lectură pentru starea mea sufletească de acum. Şi acolo e vorba de oaspeţi din alte planete.

Mă oprii direct asupra povestirii primelor clipe. Pe ecran, literele se proiectau mari de o şchioapă. Citii:

"Am convingerea că toţi cei de faţă se aşteptau să vadă ivindu-se un om – poate o fiinţă întrucâtva deosebită de oamenii de pe Pămînt, dar, în părţile ei esenţiale, un om. Cel puţin în ce mă priveşte aşa credeam. Dar, uitându-mă cu băgare de seamă, văzui mişcându-se ceva în umbră, mişcări nesigure şi unduinde, încâlcindu-se unele pe altele, apoi două discuri luminoase ca nişte ochi. În cele din urmă, ceva care aducea cu un şarpe mic cenuşiu, de mărimea unui baston obişnuit, ieşi depănându-se ca un ghem şi se răsuci în aer spre locul în care mă aflam. Apoi veni un alt şarpe la fel.

Un fior neaşteptat îmi trecu prin tot trupul. O femeie în spatele meu scoase un ţipăt ascuţit. Mă întorsei pe jumătate, fără să slăbesc clin ochi cilindrul din care ieşeau acum alte tentacule, şi începui să-mi fac drum cu

coatele prin mulţime. Pe feţele celor care mă înconjurau văzui cum uimirea face loc groazei. Auzii din toate părţile strigăte învălmăşite şi lumea începu să dea înapoi. Mă aflai deodată singur, în timp ce de partea cealaltă oamenii fugeau. Îmi întorsei din nou privirile spre cilindru şi o spaimă de nebiruit mă cuprinse. O dihanie enormă, cenuşie şi rotundă, cât un urs de mare, se ridica încet şi greoi din cilindru. Când se ivi în lumină, avu o strălucire ca de piele muiată. Doi ochi mari, întunecoşi, mă priveau fix. Matahala luată în întregimea ei, era rotundă şi poseda, să zic aşa, un obraz; sub ochi, era o gură ale cărei margini, fără buze, tremurau, se frământau şi lăsau să se scurgă un fel de bale. Trupul pâlpâia şi gâfâia convulsiv. Un apendice tentacular lung şi moale se anina de marginea cilindrului, iar un altul se legăna în aer.

Aceia care n-au văzut niciodată un marţian viu, cu greu vor putea să-şi închipuie ciudata şi groaznica lor înfăţişare, gura lor stranie în formă de V, cu buza de sus ascuţită, fruntea lipsă, lipsă şi bărbia sub buza de jos ca un unghi, apoi zbuciumul neîncetat al acestei guri, tentaculele ca nişte Gorgone, respiraţia tumultoasă a plâmânilor într-o atmosferă deosebită de a lor, mişcările lor greoaie din cauza gravităţii mai mari de pe Pământ şi, mai presus de toate, extraordinara intensitate a ochilor lor enormi.

Toate acestea făcură asupra mea o impresie ce semăna cu greaţa. Era ceva spongios în pielea lor arămie şi unsuroasă, ceva înspăimântător, cum nu se poate spune, în stângăcia mişcărilor lor domoale. Chiar de la această primă întâlnire simţii dezgust şi groază.

Deodată monstrul dispăru. Se clătinase pe marginea, cilindrului şi căzuse în groapă cu un zgomot asemănător aceluia pe care l-ar produce o legătură groasă de piei. Scoase un ţipai răguşit, foarte ciudat şi imediat după aceea apăru un alt monstru la fel.

Cuprins de frică, o luat la fugă cât mă ţineau

picioarele..."

*
*   *

Făcui lumină. Mă oprii din citit. Frumoasă îutlânire – gândii – „o luai la fugă cât mă ţineau picioarele”! Mă închipuiam în locul lui. Eu ce-aş fi făcut? În loc ce răspuns, stinsei lumina şi începui derutez „Robinson Crusoe”. Îmi amintii că situaţia sa mi-era mai apropiată, întrucât singurătatea era factorul nostru comun. Pământeanul lui Wells, chiar îngrozit, avea unde să fugă. Trăia printre oameni. Robinson era ca şi mine în clipa de faţă – un izolat. În acest timp, muzica lui Wagner, în acorduri puternice, părea să învingă piedicile, ridicându-se peste stânci, războindu-se cu duhurile apelor, "ale peşterilor şi prăpăstiilor munţilor, înălţându-se puternic peste toate, în murmurul furtunos al viorilor ce urcau tot mai sus, mai sus...

Pe ecran, apărură paginile povestirii lui Robinson Crusoe, în clipa când înţelese că insula sa, departe de a fi pustie, e călcată de oaspeţi necunoscuţi:

"În vremea asta s-a întîmplat un eveniment care tulbură tot cursul liniştit al vieţii mele. Era pe la amiază. Mergeam pe malul mării, îndreptându-mă spre barca mea, când, deodată, plin de uimire şi îngrozit, zării urma unui picior omenesc desculţ întipărită foarte limpede în nisip.

Cuprins de o mare nelinişte, am pornit în grabă spre casă, spre cetatea mea. Nu mai simţeam pământul sub picioare. Gândurile mi se încurcau. Eram speriat la culme, la doi-trei paşi întorceam capul. Mă temeam de fiecare tufă, de fiecare copac. De departe, luam drept om fiecare ciot din cale.

S-ar putea să fie urma piciorului vreunui sălbatic care a păşit pe insulă întâmplător. Dar nu cumva sălbaticii au fost în număr mare? Poate că au ieşit în larg cu pirogile,

iar curentul sau vintul i-a târât până aici? Foarte probabil că au coborât pe mal, iar după aceea au plecat din nou pe mare. Desigur că nu putuseră să fie încântaţi să rămână în această pustietate. De altfel, nici mie nu-mi surâdea să trăiesc într-o astfel de vecinătate. Fireşte, ei n-au băgat de seamă barca mea, altminteri ar fi ghicit că pe insulă se află oameni, s-ar fi apucat să-i caute şi până la urmă, fără îndoială, m-ar fi găsit...

Eram gata chiar să admit că aceşti oameni nu veniseră din altă parte, ci erau locuitorii insulei. E drept că până acum nu zărisem niciodată vreun om; s-ar putea totuşi să se fi ascuns de mult pe aici. Prin urmare, în orice clipă mă puteau ataca pe nepusă masă, Multă vreme mi-am muncit creierul în căutarea unui mijloc de apărare împotriva acestei primejdii. Până la urmă însă, n-am găsit niciunul.

În primul moment m-am decis să dărâm gardurile tuturor ogrăzilor mele şi să dau drumul turmelor apoi să sap ogoarele, pentru a nimici grâul şi ovăzul răsărit şi să-mi desfac cortul, pentru ca duşmanii să nu poată descoperi nicio urmă a prezenţei omeneşti pe insulă. Această hotărâre îmi veni în minte îndată ce văzusem înspăimântătoarea urmă de picior. Întotdeauna, aşteptarea unei primejdii este mai cumplită decât însăşi primejdia şi aşteptarea unui rău este de zeci de mii de ori mai grea decât răul însuşi. N-am închis ochii noaptea întreagă"

*

* *

Furat de lectură, abia mă dezmeticii la apelul radioului în difuzor. Era glasul serios al lui Smirnov:

— Alo, alo. Aici Smirnov. Către toate bazele. Către toate bazele. Observaţiile cu privire la aşa-zisul bolid au fost juste. Este vorba de o rachetă de tip necunoscut, mult superioară rachetelor pământeşti, ai cărei pasageri

îşi caută acum un loc potrivit aselenizării. Necunoscând urmările unei asemenea întâlniri între locuitori ai unor planete atât de îndepărtate, dăm cuvenita alarmă: Toate bazele se consideră în stare de alarmă. Amintim că baza nr. 16 reperează în momentul de faţă traiectoria rachetei, la mică înălţime.

Pălisem. Baza nr. 16 era vecină cu punctul central-ghid, în care mă aflam. Nici nu se putea veste mai „bună” în singurătatea fiecăruia, şi în special a mea, după lectura făcută. Dintr-un prim gând, fără să-mi dau seama, stinsei toate luminile. Mă camuflam. Şi inima începu să-mi bată puternic.

*

*   *

Neliniştea nu mă înşelase. Într-adevăr, la vreo 15 minute de la darea alarmei, în porţiunea de orizont controlată de mine, se putea distinge cu limpezirile silueta rachetei străine. Pierdea lin din înălţime şi viteză, cobora mereu. Trecuse razant de vârful tocit ai muntelui în valea căruia ne aşezasem baza. Fără îndoială că în mai puţin de cinci minute s-ar putea să mă aflu faţă în faţă cu aceşti necunoscuţi. Părul mi se zburli în cap, iar prin tot corpul mă trecură fiori. Mai găsii putere să deschid radioemiţătorul şi să strig. Vocea mi se păru ciudată mie însumi:

— Alo, aici baza-ghid! Comunic: racheta misterioasă a poposit la câteva sute de metri de baza-ghid.

Am terminat emisiunea fără să cer sfaturi, fără să cer ajutoare, fără să promit că-i voi ţine la curent pe toţi. De ce? Nu ştiu. Simţeam însă nevoia de a-mi învinge o spaimă ce mă invada pe măsură ce clipele treceau. Cred că oricine îmi va da dreptate. Teama de necunoscut este ceva firesc. Te poate nelinişti simpla întâlnire cu un necunoscut într-o pădure, într-un loc pustiu. Şi, totuşi acolo îţi stă la îndemână graiul. Te poţi înţelege. Lucrurile

se complică dacă ar trebui să ajungi faţă în faţă cu un trib de canibali. Dar oricât şi ei sunt locuitori ai aceleiaşi planete. Există cât de cât puncte comune, cel puţin ca înfăţişare, dacă nu din punctul de vedere al comportării. Dar închipuiţi-vă ce mă aştepta pe mine! Să dau piept cu nişte vieţuitoare din altă planetă! Cred că-mi îndreptăţiţi neliniştea. De altfel, aceeaşi nelinişte îi cuprinsese şi pe tovarăşii mei. Difuzorul zbârnâia de atâtea întrebări:

— Ce mai e nou?

— A descins cineva din rachetă?

— Câţi crezi că sunt?

Nu mai prididеam cu răspunsurile.

— N-am văzut nimic încă. Aştept ca şi voi. Pentru orice eventualitate las emiţătorul deschis.

Îmi trădasem teama prin asta? E posibil. De aceea poate că Smirnov împreună cu cei din punctele vecine se oferiră să-mi vină în întărire.

— Noi, adică Hendersen, Jannot şi cu mine pornim spre tine, pentru orice eventualitate. Ţin-te bine!

Mă ţineam tare bine! Retrăiam clipele de groază ale lui Robinson, pe care de-abia îl recitisem.

Cu toate luminile stinse, la adăpostul celui mai perfect camuflaj ce-l puteam realiza, priveam afară prin metascop. Pe ecranul fosforescent, vecinătatea înecată în beznă devenea vizibilă datorita perceperii infraroşiilor. Priveam cu ochi ficşi, neîndurându-mă să pierd nici măcar timpul unei clipiri. Ceea ce vedeam mă cutremura şi în acelaşi timp mă încleşta. Cu un efort de voinţa, îmi învinsesem teama. Orice-o fi, rămân locului. Sunt primul pământean ce s-a întâlnit vreodată cu locuitorii unei lumi extraterestre.

Pe ecranul metascopului apărură trei siluete ce se desprinseseră din racheta oprită la mai puţin de un kilometru distanţă de mine. Erau trei vieţuitoare ciudate. Să le spunem oameni, cu toate că la prima vedere, în costumele lor de protecţie, vă rog să mă credeţi că le-aş

fi putut lua drept orice, numai oameni nu. Nu aduceau prin nimic asemănător cu creaţiile imaginare ale unor scriitori fantastici. N-am regăsit în siluetele ce se apropiau nici pe Micromegas al lui Voltaire şi nici pe Guliver al lui Swift.

N-am văzut vreodată ceva mai înspăimântător ca formă şi mişcări. Erau trei făpturi înalte. Călcau greoi şi apăsat, punând cu grijă lungile şi subţirile lor picioare pe fiecare locşor. Nu se grăbeau. Se vedea prea bine că vin dintr-o altă planetă cu o altă gravitate. Dar calmul lor mă scotea pe mine din sărite. Cu ochii nedesprinşi de pe ei, vorbeam microfonului:

— Ciudaţii oaspeţi, în număr de trei, au descins din rachetă. Se îndreaptă spre bază ca nişte cunoscători ai drumului. Se apropie de mine. Mult prea încet. Simt că înnebunesc aşteptându-i. Cu toate că se descurcă minunat în pustietatea asta, mersul lor e îngrozitor de încet. Acasă la ei erau mai puţin atraşi de forţa gravităţii. Parcă li s-au lipit magneţi de picioare. Dar vin totuşi. Încet, dar sigur... S-au mai apropiat...

Mi se uscase cerul gurii. Îmi tremurau genunchii. Creierul mi-era însă limpede. Gândirea nu mi se tulburase. Doar inima bătea să se spargă. Tâmplele zvâcneau. Aveam senzaţia luptătorilor din prima linie care-şi înving teama de inamic, sunt hotărâţi să rămână în faţa primejdiei, au în ei destul curaj şi totuşi tâmplele zvâcnesc, inima loveşte, o transpiraţie rece le acoperă faţa. Acesta să fie oare adevăratul curaj? Adevărata luptă de a învinge teama?

În acest timp, siluetele se apropiară îndeajuns de mult pentru ca întâlnirea să nu mai poată fi întârziată mai mult de un minut. Mă adresai colegilor mei strigând în microfon:

— Păstrând exact direcţia în care mă aflu, oaspeţii au ajuns la mai puţin de 10 metri. Nu mai transmit nimic. Puteţi urmări prin televizor peste câteva clipe, întreaga

scenă a întâlnirii. Noroc bun!

Clipele se scurgeau ca anii. Ca anii marcaţi de bubuituri de tun. Timpul şi propria-mi inimă se înlănţuiseră laolaltă. Apoi…

La uşă se auzi un zgomot. De-abia acum făcui lumină. Trecui în cele două camere care împiedică ieşirea aerului din bază şi deschisei uşa de afară. O dată cu gerul, trei făpturi intrară pe rând în casă. Dacă n-am murit în clipa aceea, cred că sunt nemuritor. S-a mai aflat în mine o rezervă de putere ca să mă ajute să nu fug, şi să intru după cei trei oaspeţi în casă. Am într-adevăr un sistem nervos formidabil; „odihnit”, cum îi place lui Smirnov să spună. Numai stăpânirea de nervi m-a putut hotărî să-i însoţesc pe musafiri. Cele trei forme îngrozitoare intrară în casă şi, simţind că aici este "atmosferă", îşi scoaseră casca şi costumul de protecţie, rămânând, ca şi mine, în haine. Aduseseră cu ei tot gerul de afară sau mie mi-era frig?!

Stăteam şi ne priveam faţă-n faţă. Auzii câteva sunete frumos articulate care trebuie să fi fost cuvinte dintr-o limbă monosilabică, cu multe inflexiuni în modul de exprimare. Îi priveam gândindu-mă că niciun cuvânt de al lor nu s-ar putea potrivi cu vreo limbă pământeană, Eu bâigui, totuşi, un "Fiţi bine veniţi". Apoi tăcui, retras în colţul camerei, lângă difuzor, lângă singura legătură cu ceilalţi prieteni.

Oaspeţii nu erau cu nimic mai liniştiţi decât mine. Dacă vădita lor tulburare nu era teamă, întrucât nu aveau de ce se teme (eu doar aş fi avut motive), atunci cu siguranţa că acesta era modul de exteriorizare a impresionabilităţii lor. Erau vădit impresionaţi. Şi, situându-ne pe poziţia lor, înţelegem de ce. Gândiţi-vă: străbătuseră un asemenea drum; au găsit viaţă, şi încă sub ce formă! În faţa lor stăteam eu ca unic reprezentant al rasei pământeşti. Faţă de ei aveam un cap mic, braţe şi picioare groase, păr pe tot capul, mă rog, toate

motivele ca să fiu privit aşa cum se uitau ei la mine.

Deodată, unul dintre ei făcu un gest care mă îngheţă. Ridică braţul înarmat cu o armă necunoscută, o îndreptă spre mine, ochi şi se auzi un clinchet. Nu simţii nimic. Dar mă gândii că omul nu simte întotdeauna durerea glonţului care îl ucide. Mă pipăii cu mâna în dreptul inimii şi căzui grămadă. Leşinasem.

*

*   *

Cu cei trei aplecaţi asupra mea mă găsiseră Smirnov, Hendersen şi Jannot. La început nu ştiură ce să creadă. Am fost oare atacat de oaspeţi?! Atunci de ce sunt aşezat pe canapea şi cu cei trei aplecaţi, asupra mea, asemenea unor doctori ce-şi veghează bolnavul? Cu un gest plin de hotărâre, Smirnov împinse la o parte pe cel ce mi s-a părut că mă împuşcase. Mirat, Smirnov se uita la ceea ce „musafirul” ţinea în mână. În acelaşi loc priveau acum şi ceilalţi doi colegi de la bazele vecine. Trebuie să-i fi trecut prin minte gânduri teribile sau privirile lor trebuie să fi fost foarte necruţătoare din moment ce, fără să scoată vreo vorbă, „musafirul” se simţise dator să le arate „arma”. Semăna oarecum cu un pistol automat. Puţin mai voluminos în dreptul tocului, dar cu un trăgaci, o piedică şi o ţeavă ce nu puteau lăsa dubiul.

„Musafirul” îndreptă arma reglementar, cu ţeava în jos, împinse piedica, trase trăgaciul... cel puţin atât înţelegeau prietenii mei... şi scoase, învârtind de trăgaci, o fotografie. Fotografia mă reprezenta pe mine în zecimea de secundă ce a premers leşinului meu. Era o poză în culori (ce palid eram), pe care aparatul ce mi se păruse armă o scotea sensibilizând filmul, developându-l, fixându-l şi copiindu-l pe hârtia ce se afla tot în interiorul armei dându-i aspectul acela de pistol voluminos.

Smirnov şi prietenii mei, încântaţi de amănuntul tehnic,

uitaseră aproape cu desăvârşire lângă cine se aflau. Între timp, eu mă trezeam liniştit, iar ceea ce vedeam mi se părea un vis grotesc şi nicidecum realitatea.

Situaţi-vă pentru o clipă în locul meu! Închipuiţi-vă că v-aţi trezi în casa dv. şi că aţi fi martorul unui asemenea tablou. Trei oameni obişnuiţi care, vă seamănă dv., ar sta lângă alţi trei oameni meşterind ceva la un fel de jucărie. Nu ar fi nimic deosebit. Dar dacă ceilalţi trei oameni nu v-ar semăna, ci ar avea un cap enorm, dovadă că posedă un creier mare, evoluat. Ar avea un corp ciudat în care toracele se umfla ca nişte foaie, respirând şuierător pentru că oamenii aceia ar fi învăţaţi cu altfel de respiraţie. Şi dacă în capul enorm de care v-am vorbit aţi vedea un nas subţire şi lung, doi ochi mici, dar pătrunzători, gura ca o linie tăiată, fără buze, urechile mici şi lipite de cap, având doar deasupra lor câteva smocuri de păr, spuneţi-mi cum v-aţi simţi? Să vă spun eu. Aţi clipi des din ochi, pentru a vedea dacă nu e cumva vorba de un vis urât.

Clipitul meu atrase atenţia lui Smirnov, a cărui voce îmi dădu curaj să mă trezesc de-a binelea:

— Bătrâne, trezeşte-te! Ia te uită mai bine la drăcovenia asta! — era arma care „mă ucisese” – uită-te şi la poză!

Privii. Nu mă găsii deloc amuzant. Ceilalţi, însă, râdeau, iar cei trei oaspeţi păreau că zâmbesc schimonosindu-şi fata într-un rictus. Hendersen se simţi acum dator să-i fotografieze el. Trecu dincolo să developeze filmul. Noi nu dispuneam de un aparat atât de perfecţionat ca al „ălora”. Peste cinci minute le întinse oaspeţilor poza. Acesta a fost primul schimb, primul salut între locuitorii a două planete. Oaspeţii primiră şi răspunseră în cuvinte pe care doar ei le înţelegeau. Smirnov le adresa, în schimb, câteva cuvinte de politeţe, pe care, la rândul nostru, doar noi le înţelegeam.

În timpul acestor schimburi de amabilităţi, Jannot

trecuse în camera de alături, de unde se întoarse cu o tavă încărcată cu pahare şi doua sticle de vin bun. Pe alte două farfurii, aduse într-unul diferite brânzeturi şi sale-uri, iar în cealaltă fructe şi prăjituri uscate. Înapoiat în camera de alături Jannot se pregătea să mai aducă câteva scaune. Profitai să-l ajut, mai mult pentru a-l întreba:

— Crezi c-o să mănânce ce le dăm? Poate sunt învăţaţi cu altfel de mâncăruri.

Cu siguranţa sa ştiinţifică, care-l caracterizează, Jannot îmi răspunse:

— Mai mult ca sigur că există deosebiri între felul nostru de alimentaţie şi al lor. Dar după câte văd, par mamifere. Deci femeile lor nas pui vii, pe care-i alăptează. Aşadar, un derivat al laptelui au mai gustat în viaţa lor. Cât despre fructe şi dulciuri, n-avea nicio grijă! Ca să existe vieţuitoare de talia lor pe planeta din care vin, trebuie să existe şi vegetaţie bogată pe acolo. Aşa ca şi fructe au mai mâncat dânşii. Cât despre vin, te rog să nu-mi spui că există pe undeva vreo planetă locuită unde această licoare divină să nu fie cunoscută. Aşa că ceea ce ne trebuie acum sunt doar nişte scaune. E drept că la oaspeţi nu ne-am aşteptat. Hai să improvizăm ceva din lăzile acestea! Ce stai şi te uiţi la mine?!

Intrarăm cu două scaune şi improvizarăm şi o bancă.

Smirnov oferi oaspeţilor să se servească. Oaspeţii îndrăzniră şi se serviră. Smirnov ardea să ţină un toast. Dar cum? În ce limbă? Ideea îi veni lui Hendersen. Cunoştea bagajul meu. Căută banda de magnetofon şi se gândi să pună muzică. Se gândi la Sibelius, la Grieg, la cei ce-i plăceau lui. Se hotărî însă asupra unei bucăţi pe care o socotea nimerită, largă şi cuprinzătoare ca şi clipa pe care o trăiam acum. Alese „Simfonia a IX-a” de Beethowen.

Ideea lui Hendersen se dovedi minunată. Încă de la primele măsuri ale simfoniei, capetele „oaspeţilor” se

întoarseră spre banda de magnetofon, se priviră unul pe celălalt, şi faţa lor căpătă un aer de adâncă simţire şi răscolire. Muzica nu le era ceva nou, necunoscut. Era mai mult sigur că acasă la ei, pe planeta lor, muzica atinsese culmi de creaţie. În ceea ce priveşte felul lor de a asculta muzica, acesta depăşea măsura unei educaţii sau culturi alese şi părea mai degrabă ceva înnăscut, firesc speciei lor, ca de altfel şi înţelegerea graiului vorbit.

Cât despre frumuseţea Simfonici a IX-a şi măiestria compozitorului, noi, pământenii, nu puteam decât să ne mândrim de efectul ce l-a avut asupra oaspeţilor.

Încă de la începutul simfoniei, când tremolo-ul viorilor secunde şi al violoncelelor întărit de corni şi apoi de ceilalţi suflători se împleteau în păienjenişul notelor, cu sclipirile de o clipă ale viorilor, violei şi contrabaşilor care săgetau adâncurile întunecate ale orchestrei, figurile „oaspeţilor” deveniseră atente, crispate. Citeam pe feţele lor efectele muzicii, care trădau când o voinţă severă, când o dezamăgire tragică, întreţesută pe alocuri cu episoade visătoare, lirice, cu minunate expresii ale idealurilor frumoase, atrăgătoare, pentru a căror înfăptuire se duce o luptă eroică plină de peripeţii. Muzica se potrivea şi zbuciumului nostru de cercetători-pionieri în inimile cărora, fie că eram pământeni sau veniţi din cine ştie ce altă parte, ardea aceeaşi flacără.

Sfârşitul primei părţi, a acelui „Allegro ma non tropo – un poco maestoso” ne amintea zorii prevestitori ai victoriei. Şi ca în toată muzica lui Beethowen, în clipa când dezolarea şi tristeţea păreau că nu mai au margini, reînvia din nou motivul energic al primei teme, afirmând voinţa de a lupta, voinţa de a învinge.

Profitând de pauza între părţi, Smirnov spuse doar un cuvânt "Beethowen". Bineînţeles, oaspeţii nu pricepuseră nimic din acest cuvânt, care pentru noi trezeşte atâtea ecouri. În schimb, în timp ce se auzea cântecul de bucurie adus ca un chiot de către suflători în partea a

doua, când intervine apoi mişcarea rapidă, „Presto-ul" în care oboiui şi clarinetul cânta, acompaniaţi de către fagot, o temă melodioasă şi când apoi după trio se reluă de la început, "scherzo-ul vivace", ochii celor trei ne priviră pentru prima data cu un aer de înaltă apreciere.

Nimeni nu îndrăzni să vorbească între partea doua şi a treia, care pregătea parcă audierea acestei vibrante pagini simfonice creată de genialul compozitor ca o cugetare profundă despre sensul adânc al vieţii, despre frumuseţile idealurilor înalte. Armonia părţii a treia, prin liniştea sa poetică, prin lirismul şi duioşia ei caldă, învăluia în acea noapte din Luna. Întreaga noastră fiinţă, purtându-ne pe aripile nădejdilor minunate. Interesantă ar fi fost cunoaşterea amintirilor pe care această muzică le deştepta, răscolind sentimentele celor de faţa, făcându-i să guste din plin farmecul unui perfect echilibru moral.

Ultima parte a simfoniei, revărsată în torentul dramatic şi violent al suflătorilor, deschide corzilor drumul unei melodii severe, care pregăteşte apariţia vocii omeneşti. Pe rând, baritonul solist, urmat apoi de cor, soprană şi tenorul solist preiau tema solemnă în care chemarea patetică „Prieteni, haideţi să cântăm un cântec plin de farmec, de foc înălţător” se înalţă tumultuoasă îndemnând la adevărata frăţie a omenirii.

Oaspeţii ascultau mişcaţi melodia desprinsă din răsucirea lentă a benzii de magnetofon. Păreau cufundaţi în gânduri grele, frământătoare, din care nimic nu i-ar putea smulge. Şi, totuşi, când corul şi orchestra, unite în finalul înălţător ca un imn, cântau versurile:

"Slavă fie, stea curată!
Voie bună pe pământ!
Toţi pe lume fraţi noi suntem...",

unul dintre oaspeţi se ridică, zăbovi o clipă ca pentru a-şi

rândui gândurile – mai bine zis simţurile – şi, înaintând spre Smirnov îl cuprinse de după umeri, zgâlţâindu-l cu putere. Era, fără îndoială, forma lor de manifestare a unor sentimente de prietenie şi frăţie. Ceilalţi doi ne îmbrăţişară pe Hendersen şi pe mine. Era o scenă de un emoţionant patetism. Pentru mine a fost cea mai înălţătoare clipă din viaţă. Asistasem la o lecţie de înaltă umanitate, când fiinţe atât de deosebite din punct de vedere fizic, aparţinând unor lumi atât de diferite, se considerau totuşi egali, prieteni, ba chiar fraţi.

Ce lecţie minunată pentru întregul trecut istoric al pământenilor, când înjositoarea teorie a rasismului făcea atâtea victime! Ce pildă neîntrecută de înălţare a cuvântului „om”! Ce mândrie! Simţeam în noi bătând o inimă mai caldă şi coloana vertebrală parcă îndreptându-se. Înalţarăm capul. Eram mândri că ne putem spune „oameni”, „semeni”.

Jannot avusese şi el dreptate. Paharele fură golite cu sete. Apoi ne mai fotografiarăm o dată, „cel cu arma” zâmbindu-mi ca pentru a-mi spune: „Fii atent! Nu ai de ce te speria!”

Poza era o minune a artei fotografice, de o naturaleţe identică privirii obişnuite a ochiului. Oaspeţii ne îmbrăţişară din nou. Înţeleserăm că vor să-şi ia rămas bun. Îi conduserăm până afară, unde, echipaţi contra gerului Lunei, îi invitasem în tancheta bazei, pentru a-i scuti de efortul drumului până la rachetă. Pe drum, Smirnov încercă să se înţeleagă cu ei, repetând în zadar, în mai multe limbi, aceeaşi întrebare ce ne frământa pe toţi:

— De unde sunteţi? Din ce planetă? Din care sistem?

La insistenţele sale primise şi un răspuns: „Oro”. Ce avea să însemne acest cuvânt nu am mai putut afla niciodată. L-am mai repetat de câteva ori, întipărindu-mi-l puternic în minte, în timp ce oaspeţii foloseau nişte aparate ciudate de cercetări ştiinţifice, montate chiar în

racheta lor. Apoi ne luarăm iar rămas bun.

Racheta cu oaspeţii ciudaţi decolase ca un fulger. Atâta mai ştiu că nu pridideam făcându-le semne cu mâinile. Ne despărţisem mai mult decât prieteni. Eram fraţi. Copii ai aceleiaşi familii care populează Universul. Găseam că, în ciuda tuturor deosebirilor, aveam totuşi mai multe asemănări, mai multe puncte comune. Erau, ca şi noi, oameni, semenii noştri, cu care strănepoţii vor relua, desigur, un contact mai strâns.

Dar pentru noi, „Oro” ascundea taina pe care doar viitorul o va dezlega. Prezentul ne-a adus însă bucuria unei mari prietenii.

*

*   *

După plecarea oaspeţilor aveam impresia că sfera vieţii se lărgise uimitor. Priveam, strălucind în adâncul nopţii lunare, miile de nestemate ale altor lumi. Şi, pentru prima oară, am zâmbit luminilor îndepărtate, salutând în ele pe locuitorii lor, adresându-le gândurile mele şi credinţa că uriaşul hău ce ne desparte e mult prea mic ca să împiedice nesecata chemare a prieteniei şi frăţiei.

Luna înceta să mi se mai pară pustie. Era doar o treaptă în lungul drum de apropiere între lumi.

Aici, în valea muntelui Copernic, la poalele Apeninilor, unde Carpaţii se desfăşoară ca un lanţ orbitor în primele raze ale zilei ce se apropia, am cunoscut adevărata mândrie de a fi omul anului 2000. Aici am verificat, pe propria-mi piele de alb, înălţătoarea gândire omenească asupra egalităţii între oameni, indiferent de forma capului sau culoarea pielii.

Şi, ca un om a cărui viaţă se leagă strâns de ţelul propus, îmi făgăduisem de a nu mai părăsi niciodată Luna, de a servi neclintit în punctul de bază-ghid atâta timp cât forţele nu mă vor părăsi. Să ramân aci până

când mai bătrân fiind, ar fi de prisos să mă înapoiez pe Pământ. *

Doresc să fiu lăsat şi înmormântat aici, printre stâncile văii unde mi-am trăit adevărata viaţă.

Acestea mi-erau gândurile în noaptea ce se apropia de sfârşitul ei, când racheta dintr-o altă lume îşi luase rămas bun şi când în auz îmi mai sunau măsurile simfoniei:

"Toţi pe lume fraţi noi suntem.
Voie bună pe pământ!".

*
* *

Morov se desprinse cu totul de frământările sale pământeşti, pătrunzând atât de intim în viaţa „ghidului din Lună”.

„Asta a fost un om adevărat! Cu toate slăbiciunile sale, nu s-a lăsat înfrânt”.

Răsfoi din nou paginile jurnalului ca şi cum ar fi vrut să-i mai privească o dată în faţă pe Bob Cooper. Ceasul îşi întindea în prelungire arătătoarele. Era 6 fix. După toate însemnările luate nu mai încăpea nicio îndoială că rezolvase problema. Puţin tulburat de viaţa acestui om care trăise înaintea lui cu jumătate de mileniu, înapoie bibliotecarului „Jurnalul”, îi mulţumi şi îşi luă ramas bun.

În seara aceleiaşi zile, la ora 21,30, înapoiat cu avionul la Moscova, intră în birourile agenţiei de presă şi gâtuit de emoţie comunică:

— Sunt studentul Efim Morov. Am întreprins cercetări privind apartenenţa mormântului descoperit în Lună. Comunicaţi, vă rog, presei că mormântul din Lună aparţine lui Bob Cooper. Acesta a trăit între 1932 şi 2008 şi a lucrat ca ghid în cadrul expediţiei ştiinţifice organizate de Oficiul interplanetar de pe lângă Departamentul de astro- biofizică. În confirmarea celor ce susţin, indic ca surse: manuscrisul romanului

neterminat al scriitorului Frolov din anul 2010, precum şi „Jurnalul unui ghid”, ţinut de însuşi Bob Cooper.

Pe calea undelor, vestea făcu, în mai puţin de o jumătate de oră, înconjurul întregului glob, pătrunzând în toate redacţiile lumii.

A doua zi, scoţând din sertar teza sa de diplomă, Morov scrise pe prima ei pagina:

„Dedic această lucrare triumfului curajului şi ideii că în marea familie a Universului avem fraţi pretutindeni”.

*

*   *

Premiul constând într-un splendid elicopter de turism îi primi abia peste o săptămână. Bucuria fu îndoită, întrucât în aceeaşi zi obţinuse şi diploma de absolvire.

Plin de nerăbdare, abia aşteptă sosirea serii, pentru ca împreună cu iubita sa, Lidia, să facă o plimbare pe clar de lună.

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile și sugestiile lor asupra lucrărilor publicate în colecția noastră pe adresa București, Raionul I. V. Stalin, Casa Scînteii, Piața Scînteii Nr. 1, Redacția revistei „Știință și tehnică". Telefon 7.60.10 int. 1571-1164.

Colecția „Povestiri științifico-fantastice" apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, prețul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Prețul abonamentelor:

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU

De sus, Luna răspândea asupra Pământului lumina ei argintie, misterioasă. Elicopterul plutea lin în văzduhul senin de vară. În afara indicatoarelor de pe tabloul de bord, doar lumina Lunei învăluia pe tinerii îndrăgostiţi.

— Dar cu Joyce ce s-o mai îi întâmplat? Nici nu te-ai mai interesat, răutăciosule! Voi, bărbaţii, doar la voi vă gândiţi!

— Joyce o fi ajuns şefa unei navo-staţii interplanetare. Mai mult ca sigur că aşa s-au petrecut lucrurile. Pe mine în schimb, un singur lucru mă mai frământă.

— Care anume?

— Faptul că istoria modernă pomeneşte pe larg de întâlnirea pământeniior cu fiinţe de pe alte planete, dar omite cu desăvârşire orice amănunt în legătură cu faptul că Bob Cooper ar fi fost înmormântat în Lună. Explicaţia acestei chestiuni va trebui să constituie cea de-a doua lucrare a mea. Dacă vrei, va fi lucrarea noastră. Te iau colaboratoare. Ce spui? Primeşti?

— Spun că trebuia să te interesezi şi de Joyce.

— Şi, mă rog, pe cine să-l fi întrebat?

— Pe Smirnov!

— Bine. Mă duc să-l întreb! glumi Morov smucind cam brusc manşa elicopterului ca pentru a se întoarce.

— Răutăciosule, m-ai speriat. Mai bine ai deschide radioul. Se transmite muzică de vechi compozitori.

Plimbându-se deasupra minunatei lor Moscove, cei doi tineri ascultau o „Nocturnă” de Chopin. În acordurile stăpânite sau tumultuoase ale pianului, Efim şi Lidia admirau strălucirea discului lunar. Îl priviră îndelung, ca pe un cunoscut, apoi se sărutară.

SFIRŞIT.